

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
ODDAJNA · POSTAJA · DOMZALE

*
DANA · MI · JE · VSA
OBLAST · V · NEBESIH · IN
NA · ZEMLJI · POJDITE
TOREJ · IN · UČITE · VSE
NARODE · KRŠČUJTE · JIH
V · IMENU · OČETA · IN
SINA · IN · SVETEGA
DUHA · IN · UČITE
JIH · SPOLNJEVATI · VSE
KARKOLI · SEM · VAM
ZAPOVEDAL · IN · GLEJTE
JAZ · SEM · Z · VAMI · VSE
DNI · DO · KONCA · SVETA

*
KRISTUSOVO · MISLI · POVELJE
SV. MATEJ · POGLAVJE '28' 18' 28

* KATOLIŠKI MISIJONI *

LETO · XIII · OKTOBER-NOVEMBER · ŠT · 1-2

KATOLIŠKI MISIJONI
LAS MISIONES CATOLICAS
1973 · 50 LET · 1973

EL DINAMISMO MISIONERO DE LA IGLESIA EN LA HORA ACTUAL

CARTA DE PABLO VI AL CARDENAL RENARD CON MOTIVO DE
LA CONFERENCIA MISIONERA INTERNACIONAL, CELEBRADA EN LYON

(Continuación)

Descendiendo, finalmente, al plano de los recursos materiales, las Obras Misionales Pontificias no tienen por qué avergonzarse de pedir ayuda a las parroquias, institutos religiosos, diócesis, que frecuentemente gozan de una posición privilegiada en comparación con aquellos que están desprovistos de todo, incluso de lo mínimo indispensable para asegurar el inicio o el desarrollo de la catequesis. No hace falta decir que estas colectas deben realizarse en perfecto acuerdo con los responsables de estas comunidades y con deseos de una verdadera educación evangélica. A este nivel siempre delicado de las llamadas concretas a la caridad, la Iglesia primitiva sigue dándonos lecciones estupendas. La preocupación más grande de San Pablo, ¿no fue anunciar las insondables riquezas de Cristo? Y, sin embargo, ¿quién se preocupó más que él de arrastrar a sus comunidades cristianas a una comunicación de sus bienes temporales? (cf. Rom 15, 225-32; 1 Cor 16, 1-5; II Cor 8, 7-15; 9, 1-15). El Apóstol, en su realismo pastoral, consideraba de capital importancia despertar en los primeros cristianos la alegre generosidad que les moviese a compartir sus bienes, según sus posibilidades e incluso por encima de ellas, con los "santos" de Jerusalén, siguiendo el ejemplo del Señor. ¿No es este mismo impulso misionero el que animó a Marie-Pauline Jaricot y a los primeros colaboradores de la Propagación de la Fe, cuando tomaron conciencia de las necesidades de las Iglesias del Extremo Oriente y de América del Norte, gracias al Instituto de las Misiones Extranjeras y a la Compañía de San Sulpicio? También en esta ocasión, como es frecuente hoy día, los pobres han sabido sacrificarse en sus necesidades más que los ricos en sus lujos.

Necesidad de recursos materiales

Desde entonces —y ello es mérito de los primeros fundadores de la Propagación de la Fe desde 1822— la distribución de recursos se ha ampliado a todas las naciones y en beneficio de todas las misiones. Si tuviera que reducirse, sería un gran perjuicio para la vitalidad de las misiones, pues el número de diócesis de las que se encarga la Sagrada Congregación para la Evangelización de los Pueblos ha pasado, en el espacio de 25 años, de 560 a 840. Con toda confianza os tenemos que decir, que, en el presupuesto del pasado año hubo que aplazar muchas solicitudes de diversas misiones por falta de recursos. Para las diócesis e institutos que viven con cierto desahogo, esta situación encierra una llamada evangélica a controlar todavía más los propios gastos. Nosotros les exhortamos vivamente a esta revisión de vida; por su parte, la Santa Sede misma se esfuerza y cada día se esforzará más en conceder esta ayuda prioritaria a las misiones. A nivel mundial, parece difícil conseguir una reducción de las clamorosas desigualdades en favor de un desarrollo solidario, tal como lo deseábamos en la *Populorum progressio* (cf. n. 51, 64, 80); pero, ¿va a ser imposible intentarlo entre hermanos cristianos, miembros del mismo Cuerpo místico del Salvador? (cf. Jn 17, 21). Siguiendo las huellas de Marie Pauline Jaricot, toda la Iglesia queda invitada a este compromiso concreto. Los hombres creerán más fácilmente en una Iglesia que lleva a la práctica lo que dice (cf. Mt 23, 1-4).

(*Sigue.*)

KRŠČANSTVO BREZ EVANGELIJA

Spraševanje vesti je včasih moreče. Pa vedno zdravilno. Danes vsem kristjanom sprašuje vest mladina, pa naj bo tista, ki se zbira okrog hipijev, ali ona, ki se zbira v Taizéju. Tudi najbolj mirna in apostolskemu delu posvečena hoče „nekaj novega“. Morda ne bi znali odgovora povedati, če bi jih vprašali, kaj je tisto „nekaj novega“. A za vsem je ena poteza jasna: sedanja družba je daleč od evangelija, tudi krščanska družba si je našla nek način življenja, ki ob izpovedi vere v Kristusa prenese krivice sveta in morda nanje celo molči.

Sveti Pavel, največji misijonar, je imel spopad z okorelo judovsko miselnostjo, oznanjal je univerzalni evangelij, tisti, kakršnega je prinesel Kristus. „Ne bo več Grka, ne Juda, ne svobodnega, ne sužnja...“

Po dva tisoč letih pa je vendarle na svetu še tako. Kot da smo dva tisoč let zastoj oznanjali evangelij. Morda smo ga krojili tokovom časa in okrnili njegovo vsebino, namesto da bi tokove časa usmerjali v evangelij. Ali niso tudi danes še vedno beli in črni, siromaki in bogatini, Rusi, Američani, Francozi, Malgaši, Papuani.

Nekaj naravnega se nam zdi, da eni izžemajo, drugi so pa sužnji, čeprav na drugačen način kot v starem veku.

Nekaj naravnega se nam zdi, da eni propadajo v bogastvu, ker so pač „sposobni“ obogateti, drugi pa propadajo v revščini, ker so „lenuhi“.

Nekaj naravnega se nam zdi, da gospodujejo narodi, ki imajo za seboj že stoletno in tisočletno civilizacijo in kulturo, in da so manj vredni tisti, ki je nimajo, ali vsaj mislimo, da je nimajo.

Nekaj naravnega je to, kakor je Albancem nekaj naravnega krvna osveta med rodovi, dasi so najstarejši krščanski narod na Balkanu.

To prikrojeno krščanstvo brez evangelija je danes eden glavnih branikov, da tudi v misijonske dežele ne more prihajati čist evangelij. In če nam mladina hoče dopovedati, da je tako zmaličeno krščanstvo obsojeno na smrt, je to njena velika zasluga. Pa četudi ta trenutek ne bi vedeli, kaj je tisto „novo“. Z iskrenim iskanjem (kjer ni iskrenega iskanja je itak le teater!) bo morda prav ta mladina našla pravo misijonsko pot v ves svet, z evangelijem „sine glossa“ – brez dodatkov in okrajšav, kot je v svojem času storil sv. Frančišek Asiški. In zato smemo in moramo biti optimisti. Cerkev sama se je tega ovedela na koncilu in pokoncilski Cerkev gre v korak – pa naj se še tako nemogoče zdi – z vsem tistim pristnim in zdravim v mladem rodu. Saj je bil ves smisel koncila prav ta: modernemu človeku v njegovi govorici znova povedati ves in čist evangelij. Ko bodo ta prizadevanja rodila svoje sadove, bo po sebi sledil razcvet misijonskega dela.

VENČEK VNEBOVZETI

VLADIMIR KOS D.J.

ELEGIJA NA SREDI VELIKEGA SRPANA JAPONSKIH GORA

(Izvemši uvodno in sklepno besedo, posvetilo z začetnimi črkami verzov sliši na:

Venček Vnebovzeti Mária-Sáma.

Začetne črke so razporejene v skladu z japonsko zlogovno abecedo, ki ne pozna soglasniških sprimkov. Mária-Sáma je nesklonljivo spoštljivo ime, s katerim kličejo krščanski Japonci Marijo. Besedi sta rastoče poudarjeni.)

(V čast petnajstemu avgustu ima elegija petnajst kitic; izvzeti sta uvodna in sklepna beseda.)

(Pesem je polna namigov na povojno japonsko življenje, v katerem je tako težko širiti Jezusov evangelij; naj izzveni vsaj v enem srcu v morlitev Gospodarju naših rižnih misijonskih polj.)

UVODNA BESEDA.

Petnajsti avgust:

Petnajst-sto-devet-in-štirideset:

Frančišek Ksaverij pride z ladjo nudit Boga-človeka mir.

Petnajsti avgust:

Devetnajst-sto-pet-in-štirideset:

Krvava Japonska dvigne z zoglenelih obal roké za mir.

1.

VENček sem spletel,
pol dne med japonskim poletjem,
na palme konopne obroču
gozdov,
okoli medgorskega vodnega bisera
Yámanáka.

2.

Naj bo za prvi odtrgani vzdih
zelenina,
od črnih poti
do bežečih nebés

med mislimi

v slap razprostrta,
spod skal brez kamnov.

3.

ČEšnje postavljajo pike
na pisma slovesa.
Le ptički,
le ptički
letijo jih brat –
v septembra se déžju
razlije
srca črnilo.

4.

Kanček čez riževo žganje
v skodelici sonca:
kako se pozábljeno toge goré
[ravna]jo
z nakiti tihot,
le dekliško zastrtih.

5.

Veter
brez gub linoókih,
brez škrbastih zob,
brez tresočih nog.
Veter
z igrivimi prsti
v strunah,
tako kot v začetku začetka.
A kdo posluša?

6.

NEbes je danes za stivo prerahlo,
prenika skoz kamne daljav
in na prst,
se razlije
v vrste cipres,
in obstane
pred prsti,
neznani prazni.

7.

BOri navdílj gibajočih se ust
blagoslavl]ajo jezero v zibelki lav-
nih desák?
Ker sklanjajo vanj se, strmé in drh-
tijo.
Dišeč po miru.

8.

Vrane med brazdami kliče]o skritim
mladičem:
ljudje pod trikotnimi slamniki razvoz-
lavajo riž in plevèl
ob namuznjenih murnov pogledu.

9.

ZEvke so mrtve.
Na bregu ob čolnih ležijo:
ker davno že
zém]ji
nebo se je z biserom razodelo.
Na pesku
odvrženi nož se sveti.

10.

Tik nad zelenimi, črnimi, žoltimi, be-
limi
vrhi
še više,
še tiše,
še bolj se neomahljivo
kot romarji
upa
iz ognja
Fúdži.

11.

„MA]ji še záme piščalko,
pastir med robidami!
S skale igral ti bom pesem o deklici,
ki je Dete devica rodila Boga-člo-
veka...“

12.

„R]idasta cesta te, tujec, privedla je
k nam —
odpočij si!
Le nekaj je riževih cmokov v torbi:
delíval
Za pesem pa nimam več časa v
torbi...“

Aeroplan
 si tresoče pojoč
 med otrplimi krili
 utira
 v brezkončnosti
 pot.
 In pastir sledi mu
 z odprtimi usti.
 In
 kravice z dalj
 zvonijo.

SĀmošnje hiše se stiskajo k travam.
 In sonce odhaja s steklenih oči,
 le smehljaje potrpežljivo.
 Na hribih bo pústil za sanje mesec.

Mama nebeška!
 Se tudi na Tvojem ovalnem obrazku
 poznajo srpánove kaplje?
 Dà,
 lesketajo se,
 v soju odkúpljenih sonc Japonske.

SKLEPNA BESEDA

Petnajsti avgust:
 Petnajst-sto-devet-in-štirideset:
 Frančišek Ksaverij pride z ladjo nudit
 Boga-človeka mir.
 Petnajsti avgust:
 Devetnajst-sto-pet-in-štirideset:
 Krvava Japonska dvigne
 z oglenelih obal
 Roké za mir.

PODČRTNE OPOMBE:

Jezero Yámanáka leži okoli 1000 m visoko med gorami na severni strani najvišje japonske gore Fudži (3776 m). Posebno avgusta se vzpenjajo nanjo romarji, izmed katerih jo mnogi še zmeraj imajo v zvezi z božanstvom.

Točno ob dvanajstih opoldne 15. avg. 1945 so vsi japonski zvočniki oznanili konec svetovne vojne za Japonsko.

Trikotni, pravzaprav stožčasti slamniki varujejo delavce in delavke na polju pred hudo vročino; razen tega posebno Japonke cenijo belkasto neobžgano polt.

Tipične japonske češnje ne rodijo užitnih sadov, le drobne črne plodove.

Izraz o odkupljenih soncih namiguje tudi na zaverovanost povojne Japonske v, sicer siromašnim otokom tako potreben, denar. A človek, tudi japonski človek, ne more živeti le od denarja tega sveta.

PISMO IZPOD FUDŽI

Kamorkoli se obrnem, me spremlja s snegom pokrita Fudži, dasi je že maj in druga povelikonočna nedelja. Gczdovi v tej višini tisoč metrov tiho zelenijo; japonski slavčki prepevajo od jutra do večera; jezero (po naše pisano): Jamanáka se nalahno pregiba v vetru. Nad vsem je razpeto nebo modrikastih draguljev. Eno uro od tu teče moderna avtocesta v Tokio; le tri ure traja do mesta deset milijonov ljudi, pokopanega pod kemičnimi oblaki svojih tovarn, pod hrupom svojih vozil, pod vzdihih svojih problemov. Pod trikotno Fudži, oddaljeno le en dan hodá do vrha, se zdi ves svet drugačen. Bližji nebesom japonske pomladi. In vendar ni cerkvice med majhnimi in velikimi hišami, tu in tam povezanimi v vas, tu in tam razstresenimi med gozdovi in travniki. Prašnih, zapuščenih, z davno obledelimi okraski zaznamovanih templjev ne manjka. Le na praznik svojih varstvenih bogov oživijo z lučkami, pesmijo, plesi, ljudmi in stojnicami. Gora Fudži je obdana s petimi jezeri: to jezero je najbrž drugo po velikosti. In po važnosti naselij. A nima hiše živega Boga. Sveto mašo praznujem v drobni sobici; na desni zvedavo opazuje severna Fudži; na levi leži jezero, zadovoljno s soncem. Moja druga prošnja danes je: Gospod Jezus, pridi stanovat v ta lepi svet, med te uboge ljudi, ki Te iščejo in ne morejo najti, ako jim Ti ne pomagaš pri tem. Pridi stanovat na evharistični način, sicer se morajo naše misli vzpenjati do nebes. In Ti veš, kako je naporna pot na vrh Fudži. Gospod, njihovi bogovi ne morejo živeti.

Meni se prošnja za milost vere ljudem v teh gorah ne zdi neumestna. Vera je kot kvas. Po enem pravem kristjanu doseže še enega in še enega in še enega. In le Bog ve, kako so naša pota povezana in zamotana, odvisna in polna križišč. Ali me boste podprli v moji molitvi? Nekdo me mora podpreti, da bo sredi prošnje dveh sam Gospod.

To pismo je res izpod Fudži, ki jo poznate iz knjig in filmov in pripovedovanj popotnikov. Fudži v deželi češenj. Pravkar je zadnji cvet tiho padel na prst; češnje so odcvetele; le bolj visoko v gorah še gorijo vijoličaste mījama cúcudži (po naše napisano in po naše „visokogorske azelije“). Oni dan je deževalo do večera; in tudi močne zvrsti gorskih češenj so klonile; ponekod je bila pot čisto bela od razstresenih cvetov.

To pismo je res izpod Fudži: poštni urad je deset minut od tu, a kdaj bo odnesel to pismo v veliko mesto k letalom, ne vem. Tudi gejša so tu, a le v največji japonski gostilni, in le bogatejši si jih lahko privoščijo kot prijetne družabnice (kar so zmeraj bile) pri pojedini. Tipične japonske

gejše pravzaprav izumirajo; na njih mesta stopajo in posedajo dekleta velikomestnih barov in kabaretov.

To pismo je res izpod Fudži na otoku vzhajajočega sonca. Kako je žarelo skoz meglo to jutro, skoz meglo, ki trepeta na vejah borov in se širj in se širi vse do Tihega oceana v nesluteni daljavi. V začetku sončnega vzhoda se nad meglo zasveti Fudži v vsej belini pomladnih nevest Japonske. Potem zardi ves sneg, megla se umika v nižine in k jezeru. In ptički zapojó.

Zato mi lahko verjamete, da nekaj manjka tej čudoviti deželi – ki jo tako dobro poznate po lepoti njene narave in ljubeznivosti njenih prebivalcev; da manjka tem goram in dolinam, oblakom in gozdovom, cestam in hišam: evharistična bližina Boga. Z Njim, ki je od mrtvih vstal, se dá živeti polno človeško življenje. Brez suženjskega strahu pred smrtjo. Brez nesmiselnega strmenja v sonce in mesece in zvezde. Brez spominov na posledice zadolženih grehov.

Ali me boste podprli s svojo molitvijo? Nekdo me mora, da bob sredi naju (in nas) sam Gospod Jezus, tako kot je bil tako ljuubeznivo obljubil.

Iskreno Vas pozdravlja majska Fudži, in ves ta svet okoli nje, vštevši krokarje, školjke z imenom šídžimi (po naše pisano), bôre karamácu (visoke rasti, drobnih listov in črnega debela), brezimenske oblake in seveda Vašega dopisnika iz Daljnega Vzhoda,

VLADIMIRJA KOSA

DRUGO DESETLETJE IN VOJNA DOBA

IZ PETDESETLETNE ZGODOVINE „KATOLIŠKIH MISIJONOV“

IZ VSEBINE

Čim bolj prodiramo v zgodovino „Katoliških misijonov“, tem bolj opazujemo vstopanje lista v misijonski svet, posebno slovenski; list in krog misijonskih delavcev okrog njega postaja važen dejavnik v slovenskem misijonstvu.

Veliko zaslug ima pri tem vodstvo uradne slovenske misijonske akcije, pred vsem nje duša dr. Lambert Ehrlich, ki je v zunanjem misijonskem delu slovenskih lazaristov zaznal poseben karizma Svetega Duha in sprejel to takorekoč vzporedno delovanje kot bistveno dopolnilo škofijske misijonske akcije. Obe veji misijonskega delovanja sta tvorili eno samo drevo, zato je bilo vse blagoslovljeno.

„Katoliški misijoni“ so bili še posebno pomemben misijonski dejavnik v mariborski škofiji, ker tamkaj ni bilo tako močne škofijske misijonske akcije kot v Ljubljani. V Slovenskem Primorju so bili pa sploh izraz in gibalno slovenskega misijonskega čutenja in hotenja, ob uradni akciji italijanskih misijonskih krogov; s sodelovanjem pri „Katoliških misijonih“ in njih misijonskih akcijah so se hoteli primorski rojaki vključiti v misijonsko življenje slovenskega naroda. Ni pa segel vpliv „Katoliških misijonov“ tako močno tudi na slovensko Koroško, vsaj ne v toliki meri kot to lahko ugotovljamo za čas izseljenske dobe našega lista.

Če je škofijsko misijonsko vodstvo pred vsem vplivalo na visoko, recimo strokovno raven slovenske misijonske akcije, zlasti radi široke in globoke razgledanosti univerzitetnega profesorja dr. Lamberta Ehrlicha in še drugih misijonsko izobraženih škofijskih sodelavcev, pa je akcija okrog „Katoliških misijonov“ pripomogla bistveno k populariziranju misijonske ideje in k organizaciji sodelovanja. In če je škofijsko misijonsko vodstvo skrbelo v prvi vrsti za sodelovanje v okviru papeških misijonskih družb, so „Katoliški misijoni“ le-to dopolnjevali s skrbjo za slovenske misijonarje, ki jih je bilo vedno več. Na nesporno misijonsko avtoriteto prof. Ehrlicha se je opiral mladi, zavzeti rod slovenskih lazaristov. In ko je v vojnem času oče slovenskega misijonstva dr. Ehrlich padel kot žrtev takozvane Osvobodilne fronte, je vodstvo škofijske misijonske pisarne na povabilo naslednika dr. Ehrlicha prof. dr. Vilka Fajdiga prevzel urednik „Katoliških misijonov“ in je bila tako povezanost obojne akcije še bolj zagotovljena.

V vojnem času se je v okviru ljubljanske škofijske sinode tudi sicer skušalo preorganizirati in poglobiti versko življenje in apostolsko delovanje vseh vrst. Tako je sinoda uvedla tudi škofijski misijonski svet, katerega predsednik je bil škof dr. Rožman, člani pa voditelji papeških misijonskih družb ter predstavniki tistih redov, ki so imeli kaj misijonskega dejstvanja oziroma kaj slovenskih članov v misijonih. Tajnik tega sveta je bil novi

vodja škofijske misijonske pisarne, urednik „Katoliških misijonov“. Vsaj na področju tedanje Ljubljanske pokrajine so se uvedli župnijski misijonski odseki in živahno je zaživela Misijonska dijaška zveza; prirejali so se misijonski tečaji ne le za študente, ampak tudi za duhovnike, redovnice in bogoslovce; iz gradiva teh tečajev se je sestavila knjiga „Misijonska predavanja“. Vse to je bilo oslonjeno na škofijsko misijonsko akcijo, a pobujano in vodeno iz kroga „Katoliških misijonov“.

Niso pa bili „Katoliški misijoni“ oziroma slovenski lazaristi in njih Misijonišče edini misijonski dejavnik ob misijonskih akcijah obeh škofij. Živahno in tehtno misijonsko delovanje so razvijali zlasti slovenski jezuiti okrog svojega „Bengalskega misijona“; tudi novoustanovljeni „Knobleharjev dom“ Sinov misijonarjev presv. Sreca, pa salezijanci in prenovljena misijonska zavzetost mladih slovenskih frančiškanov in tudi misijonska razgibanost te ali one ženske redovne družbe so storili vsak svoje za poživitev misijonske misli in sodelovanja med Slovenci tistih let. A vsaka od teh akcij je bila usmerjena in omejena bolj v misijonsko življenje in delovanje lastne družbe. Nasprotno se lahko reče, da je bila akcija slovenskih lazaristov okrog „Katoliških misijonov“ in Misijonišča splošna, vseslovenska akcija, čeprav je kajpada upoštevala tudi lastne misijonarje.

V drugem desetletju in vojni dobi se ta usmerjenost „Katoliških misijonov“ v splošnost slovenske misijonske akcije še bolj utrdi. List s članki osvetljuje vesoljni misijonski svet, pri čemer se ozira zlasti na misijonske molitvene namene Apostolstva molitve. Papeške misijonske družbe so na dolgo in široko opisovane in priporočane. Vsi slovenski misijonarji brez razlike pripodnosti družb najdejo enako mesto v listu. Zaledje se organizira ne za kak poseben misijon, ampak v pomoč vsem slovenskim misijonarjem. Dijaško misijonsko gibanje naj bi misijonski bodočnosti zagotovilo sodelovanje izobraženstva in vodilnih krogov. Otroci imajo v vsakem letniku bolj ali manj razgiban svoj kotiček za vnemanje misijonskega smisla in misijonske ljubezni. Baragova zadeva dobi v tem času v „Katoliških misijonih“ najučinkovitejšega pospeševalca. O vsem tem bomo podrobnosti pogledali v nadaljnjem.

„Katoliški misijoni“ se zlasti proti koncu te dobe, kljub vojnim razmeram prizadevajo, da bi bili čim obsežnejši, moderno urejeni, razgibani, lepi, privlačni. A vedno težja gospodarska kriza v deželi in vedno večje ovire od strani okupatorjev zavro ta cvetoči prospeh in nazadnje list povsem onemogočijo. Vedno silnejšemu vzponu „Katoliških misijonov“ v domovini sledi umik v begunstvo in begunsko revščino, dokler list znova ne vzcvete, čeprav v tujini. Dve dobri desetletji rasti v domovini sta „Katoliškim misijonom“ dali doživelost in življenjsko žilavost, ki jim omogoča živeti že skoraj tri desetletja v tujini.

VZPODBUDNO PROGRAMATIČNO

Slovenski „Katoliški misijoni“ so bili tudi v drugem desetletju pred vsem pobudnik misijonske misli, vneme in ljubezni. Od časa do časa so objavljali tovrstne sestavke izpod različnih peres: „Kako se zanimamo za

misijone“, „Poznati in ljubiti misijone“, „Ljubezen je iznajdljiva...“, „Kaj bom poveril Gospodu za vse, kar mi je dal...“, „Božji pomočniki smo“, „Katoličani, vzdramite se!“ Taki in podobni naslovi stoje na čelu uvodnikov skozi vsa leta.

List porabi vsako priliko, da znova osvetli lepoto in nujnost misijonskega dela Cerkve in katoličanov. V to mu prav pride „Misijonska misel v svetem pismu“, pa **cerkveno leto** z liturgičnim bogastvom, zlasti največji prazniki, iz katerih „Katoliški misijoni“ izluščijo misijonske misli, kot na primer: Božič, Veliki teden, Binkošti, Kristus Kralj, Marijini prazniki. O Binkoštih zlasti pozivajo bolnike, naj darujejo trpljenje za misijone. Specifično misijonski dan jim je **Misijonska nedelja**, za katero objavljajo pozive iz Rima in škofijskega misijonskega vodstva in svoja lastna razmišljanja. Večina tovrstnih sestavkov je nepodpisanih, a vemo, da jih je največ pisal urednik dr. Jože Gracar; zasledimo pa tudi imena svetnika Janeza Kalana in lazaristov: poznejšega misijonarja Dragota Pokorna, Stankota Boljka in Franca Sodja, pa usmiljenke s. Darine Konc in drugih.

Posebno pozornost posvečajo „Katoliški misijoni“ vprašanju misijonskega poklica. Naslovi nekaterih sestavkov: „Kaj so in čemu misijonarji“, „Misijonar, rešitelj poganov“, „Zakaj odhajaš?“, „Zaradi nebeškega kraljestva gredo v tujino“, „Pojdite po vsem svetu!“, „Misijonski poklic“, „Misijonarke“, „Dekleta slovenska, poslušajte!“ Taki in podobni članki se vrsté številka za številko, leto za letom. V zadnjih letnikih jim je bil avtor pred vsem Stanko Boljka CM.

„Katoliški misijoni“ razčiščujejo pojem o misijonih. „Ali imam pravi pojem o misijonstvu?“, „Pravi in nepravi pojem o misijonkem delu“ (oba članka: Franc Sodja CM), „Kristus, pogani in mi, kristjani“, „Kdo prinaša narodom svobodo?“, „Organizacija misijonstva“, „Katoliška akcija in misijoni“ (oba članka napisal dr. Odar), „Socialno delo v misijonih“, „Umetnost in misijoni“, „Misijonski davek“, „Umirajoča Cerkev“, „Misijonstvo v krizi“.

Prav spoznati, za kaj v misijonstvu gre, se pravi, misijonstvo vzljubiti in sodelovati. To so iskali „Katoliški misijoni“, ko so nudili bralcem razmišljanja gornje vsebine.

OPISNO

Neizmerno je področje opisovanja misijonskega sveta in dela Cerkve v njem. Različnost misijonskih dežel, ljudstev, njih zgodovine, njih vere ter napor misijonarjev v njih – o tem pišejo vse številke „Katoliških misijonov“.

Kar zadeva sistematično opisovanje misijonskega objekta, je posebno izrazit zadnji medvojni letnik. Ker ni bilo poročil z misijonskega polja, so „Katoliški misijoni“ posvetili skoraj cele številke posameznim deželam: Kitajski, Indiji, Afriki in mohamedanskemu bloku. Skupna 4., 5. in 6. številka KM leta 1944 na primer prinaša naslednje razprave o Indiji: Cerkev v Indiji, Indijska verstva, Za kaj gre v indijskem misijonu, Nedotakljivi, kam se boste obrnili, Katoliško šolstvo v Indiji, Naš Bengalski misijon... In številka 9. - 12. istega leta obravnava Afriko: Vstajajoča Črna Afrika, Čudež Afrike, Verstva

primitivcev, Obisk v Knobleharjevem zavodu, Mati črnec (grofica Ledochowska), Praznik v Ruandi... To so bile obsežne, temeljite razprave, ki so tako-rekoč v celoti prikazale stanje posamezne pokrajine pod misijonskim vidikom.

S posebno pozornostjo sledi „Katoliški misijoni“ razveseljivim pojavom uvajanja domače hierarhije in domačega klera sploh v misijone. Vprašujejo se: „Kdaj dobi Afrika črnega škofa?“ Predstavi nam „Prva dva zamorca – škofa“, Napoveduje: „Sveti oče bo posvetil 12 misijonskih škofov.“

„Katoliški misijoni“ pridno zapisujejo junaška dela posameznih misijonarjev in laičnih apostolov v misijonski zgodovini in sedajnosti: „Sveti Pavel, svetovni misijonar“ (Jože Jagodic), „Ali je apostol Tomaž res bil v Indiji?“ „Sveti Severin, apostol Podonavja“ (Dr. Lambert Ehrlich), „Sveti Frančišek Ksaverij“ (Franc Sodja CM), „Sveti Peter Klaver“, „Blaženi Perboire CM (Mirko Kambič CM), „Janez Le Vacher, oče sužnjev“ (Tone Rupnik), „Lazarist brat Jožef, urar na cesarskem dvoru“ (Franc Sodja CM), „Blaženi Rajmund Lullo“ (p. Marjan Valenčak OFM), „Sv. Filip od Jezusa, japonski mučenec“ (fr. Bazilij V. OFM), „Henrik Verjus, prvi apostol Nove Guineje“ (Mirko Kambič CM), „Junak se je vrnil“ (prenos trupla o. Damjana), „Kardinal Lavigerie“ (Mirko Kambič CM), „Lopahong, umorjen“, „Karel Foucauld, apostol Sahare“ (Franc Sodja CM).

Vedno strašnejša vojna med Japonsko in Kitajsko in z njo združeno roparstvo – to je bilo v času drugega desetletja „Katoliških misijonov“ pereče vprašanje, ki so ga tudi beležili „Katoliški misijoni“. „Kraljestvo božje v Kini“ (dr. L. Ehrlich) oriše zgodovino razširjenja Cerkve v tej deželi, ki je tedaj postala „Krvaveči misijon“. „Japonske bombe in kitajske novice“, „Kaj mislijo Japonci o vojni s Kitajsko“, „Čudeži krščanske dobrotelčnosti na Kitajskem“, „Roparji napadli in oropali misijonarja Kereca“ – to so nekateri naslovi člankov o teh za misijone na Kitajskem težkih časih.

Opisujejo se tudi drugi pojavi kitajskega življenja in misijonarjenja. Misijonar Časl Jožef piše o „Katoliški univerzi v Peking“ in o „Kitajskem gledališču“ ter kako je našel „Dvesto let staro slovensko knjigo v Peking“ (iz leta 1729).

Kajpada zanimajo tudi druge dežele: Opozori se na svetlo točko japonskega misijonstva: „Japonski zgled“ (Anton Soklič CM), „Gandi in članke o Indiji je pred vsem pošiljal misijonar Janez Ehrlich). Zanimajo „Kristjani v Siriji in Palestini“, „Islamska akcija“, Črna Afrika s članki: „Kaj bo z Afriko“, „Položaj žene v Afriki“ in „Ugandski mučenci“, njih življenjepisi. Celo Indijanci najdejo v „Katoliških misijonih“ svoje mesto v članku „Indijanci izumirajo“, v katerem se podajajo podatki o tem žalostnem končavanju Indijanskih rodov po Severni in Južni Ameriki.

Čeprav protestantski in pravoslavni svet ne spadata striktno pod misijonsko področje, je tudi za misijonsko stvar velikega pomena, če izginja to pohujšanje ločenih kristjanov izpred oči poganskega sveta. Zato se „Katoliški misijoni“ v tej dobi spet pozanimajo za „Pravoslavne misijone“ in za „Protestantske misijone“, zlasti pa vzpodbude k opravljanju svetovne osem-dnevne za zedinjenje vseh kristjanov (Drago Pokorn).

(Sledi.)

V mesecu juliju 1973 so v Rimu slovesno blagoslovili slovenski papeški zavod „Slovenik“, ob navzočnosti vseh slovenskih škofov in tisočev rojakov, ki so iz vseh krajev sveta prihitali na slovesnost. Sveti oče Pavel VI. je pri posebnem sprejemu slovenskih romarjev proglasil Slovenik za papeški zavod. Ustanova bo na razpolago ne le slovenskim bogoslovcem in duhovnikom za študij v svetem mestu, ampak tudi slovenskim misijonarjem, kadar bodo prihajali kot romarji v Rim. — Desno rektor papeškega kolegija Kongregacije za širjenje vere in rektor Slovenika, naš sodelavec msgr.

dr. Maksimilijan Jezernik, spodaj pa pogled na poslopje Slovenika na Via Apia Nuova v Rimu.

SLOVENIKU KLIČEMO:

VIVAT, CRESCAT, FLOREAT! — NAJ ŽIVI, NAJ SE KREPI, NAJ CVETI!

MISIJONAR KRAVOS SE NAM JE OGLASIL

MARIST ZDRAVKO
KRAVOS NA
LETALIŠČU V JAUNDÉ

V zadnji številki KM smo objavili podatke o delokrogu novega slovenskega misijonarja marista br. ZDRAVKA KRAVOSA, ki deluje v Kamerunu, v kraju Ombessa, blizu mesta Bafia, kjer je sedež njegove škofije. Tam so šolski bratje maristi začeli s srednjo šolo, na povabilo in s sodelovanjem krajevnega škofa, pa dobrotnikov predvsem iz Francije in Kanade. (Kamerun je bil do konca zadnje vojne francoska kolonija.) V naši omembi v prejšnji številki smo tudi pozvali misijonarja, naj se nam vendar oglasi s pismom; a še preden je misijonar izvod KM prejel, smo že mi prejeli njegovo prvo pismo; zanj smo mu zares hvaležni. Nekaj vrstic nam je napisal v lepi slovenščini, večino pisma je napisal po špansko; opravičuje se, da mu gre pisanje v slovenščini po tolikih letih skoraj izključnega govorjenja in učenja v španščini, ko je bil še v Argentini, težko izpod rok. Po slovensko je pismo začel:

„Danes 18. junija 1973 sem prejel vaše pismo. Prvega nisem prejel. Hvala za to, da mislite tudi name. Pisal bom v španščini, ker je moja slovenščina strašna. Tukaj govorim francosko, učim pa angleško, poleg matematike, katekizma, športa in ročnih del. (Od tu naprej je naš precd pisma iz španščine. — Op. ur.)

Ko sem se pred dvema letoma poslovil od Argentine, sem želel iti v Malavi; a v tej deželi so mi vizo na moj potni list, češ da sem Jugoslovan – odklonili. Ni mi ostalo drugo, kot da spremenim cilj in kraj svojega misijonarskega dela. Že sem bil namenjen potovati v Hong Kong, pa se mi je ponudila lepa priložnost za Kamerun: sobrat marist Teofil Gurrea, ki je bil prej tam, je obolel na ledvicah in je moral proč.

Tako sem se 11. februarja 1972 znašel tu. Delamo pod vodstvom tukajšnjega francoskega škofa msgr. André Loucherja. Večino škofov

v deželi že tvorijo domačini. Prvo leto smo delovali štirje sobratje: Mehikanec, Francoz, Kanadčan in jaz – Slovenec. Čudovito se razumemo. Sami mizarimo šolsko opravilo: klopi, stole, šolske mize, omare. To delo opravljamo seveda po pouku. A po dobroti sobratov iz Kanade, je naše mizarjenje strojno. Les plača škofija, mi pa zares z ljubeznijo poklonimo delo. Prav zdaj si tudi prizadevamo pri izkopavanju vodnjaka; a pri vrtanju smo naleteli na skalo, ki nam ne pusti naprej. A če ne bomo mogli globlje, bo trud brez uspeha: voda nad skalo ne služi, ker je okužena. Večina otrok tu, ki pomrje v nežnih letih, umira prav zaradi nezdrave vode, kjer mrgoli pogubnih bakterij.

Sploh je pokrajina tu zelo nezdrava. Spalna bolezen je uničila cela naselja. Mrzlica pobira ljudi dan na dan. Gobavost je nekaj povsem običajnega. Kot v bolnišnici trdijo, je s sifilisom okuženih 60 odstotkov odraslih. Po kočah sploh ne moreš govoriti o higieni: če bivališča tehle naših zamorcev primerjam z indijanskimi kočami iz argentinskega Čaka, so tisti Indijančki tam pri vas naravnost v kraljevskih palačah! A zemlja je rodovitna, dvakrat na leto nudi žetev. Ljudje obdelujejo velike nasade kakavovca, redé ovce in koze, kokoši in svinjad. Nimajo pa ne krav ne konj, kajti muha tse-tse (ta prenaša spalno bolezen), je vse pospravila. Po polju delajo samo ženske. Zemljo obdelujejo z nekakšnim krampom na kratkem ročaju. Ne poznajo vozil za prevoz pridelkov ali

Zdravko Kravos pri merjenju za posajanje dreves — z dvema domačinoma.

ljudi. Vse nosijo na glavah, hodijo pa kar peš. Jesti so vajeni samo zvečer. Če pa kaj od večerje slučajno ostane, jim je za zajtrk. Kosila ni, pa tudi pravega zajtrka ne. Treba je čakati, da se žene vrnejo s polja. Počasi uvajamo navado, da starši otrokom, ki hodijo v šolo, stisnejo nekaj „čiro“ (kamerunski novčič), da si kupijo prigrizek v opoldanskem premoru; pa to „razkošje“ premorejo le nekateri. Tu mi pač ne zmanjka prilicnosti za delo na karitativnem polju. A s čim?

Po veri so kamerunski zamorci katoličani ali pa animisti, ali pa sploh nimajo določene vere. Misijonarji živimo v primernejših bivališčih. Misijonarki opravljajo bolničarski posel, vodijo ljudske šole in vrte. Misijonarji spet se po svoje trudijo s poukom, z vzgojo in z evangelizacijo. Pri tem je posebna težava z jezikom: v deželi je v rabi kakih 50 različnih jezikov. Samo v mojem področju govore na vsakih 20 km drug jezik, ki so si nekako podobni med seboj; kot bi doma na Slovenskem naletel na slovenščino, hrvaščino, nemščino, italijanščino, madžarščino. Moji učenci govore pet različnih jezikov; a za medsebojno sporazumevanje se poslužujejo francoščine, ki je v deželi uradni jezik, pač prav zaradi množice domačih jezikov.

Pozdravite druge rojake, posebno gospoda Stankota Skvarča v Lujanu!“

Gojenci pijejo filtrirano vodo na misijonu. Jedo itak samo zvečer. Nekateri imajo 15 km daleč peš hoje do doma...

ŠTUDENTJE IN MISIJONI

SESTAVIL FRANC SODJA CM., BARAGOVO MISIJONIŠČE

(Nadaljevanje.)

WÜRZBURŠKI ZDRAVNIŠKI ZAVOD

Ker je würzburški zavod prva taka ustanova v katoliškem svetu sploh, nekaj besed o njem.

Akademsko misijonsko zveza, zlasti delo starešin, ki so se zbrali okrog očeta misijonskih znanosti prof. Schmidlina in znanstvenega misijonskega lista Zeitschrift für Missions- und Religionswissenschaft, je za nastanek take važne ustanove že pripravila tla. V tem misijonskem ozračju se je utrnila misel, da je katoliškim zdravnikom treba dati možnost, da se posvetijo misijonskemu delu kot zdravniki.

A misel je sicer zaživela, težko pa jo je bilo uresničiti. V stiski so se obrnili na apostolskega prefekta v Assamu, ki je bil moral zapustiti svoje področje zaradi vojnih napetosti med Anglijo in Nemčijo, p. Krizotoma Beckerja. Tudi njemu se je zadeva zdela skoraj neuresničljiva. Da bi sam pomogel k uresničenju zamisli, ni bilo misliti, ker je bil odločen vrniti se na svoj misijon. A kadarkoli se je namerjal vrniti v Indijo, ga je zgrabila bolezen. Ta pa ga je primorala, da je ostal v domovini. Božja Previdnost je poskrbela, da je prav on uresničil drzni načrt. Leta 1923 se je dokončno odločil, da ustanovi misijonsko-zdravniški zavod.

Pet let se je ubijal z ovirami in težavami. A pogum je zmagal.

Najprej je hotel vzgajati laike apostole: zdravnike in zdravnice, ki naj bi bili v pomoč misijonarjem; ki naj bi šli tja, kamor misijonar sploh ne more. Z zdravniško pomočjo naj bi nekrščanskim ljudstvom živo kazali bistveni del naloge svete Cerkve, krščansko dobrotelost. Zato pa bi morali biti polni Kristusove ljubezni do bolnih in trpečih. Da bi se lahko nesebično posvetili misijonskemu delovanju, morajo biti sami zgled žive vere. Da bi z lajšanjem bede obenem misijonskim narodom prinašali Kristusov nauk, morajo biti sami prežeti s Kristusovim duhom in navdani z gorečnostjo za zveličanje duš.

Take zdravnike in zdravnice naj bi würzburški zavod pošiljal v misijone. To je bil prvi namen zavoda. V to smer naj gre vzgoja. Pa to ni edini namen. Zavod naj nudi tudi zdravniško izobrazbo sestram, bratom, tudi duhovnikom. V ta namen je pripravljaval zdravniške tečaje, kjer naj bi se udeleženci poučili o postrežbi bolnikom, se usposobili za vodstvo lekarn v misijonišču, za vodstvo dispanzerjev, pa tudi za strežbo po bolnišnicah in zasebnih domovih.

Zavod pa bi skušal tudi gmotno podpirati vsakršno zdravniško delovanje v misijonskih deželah. Zato bi dajal nasvete, pošiljal zdravila, zdravniške

knjige in orodje. Zdravniki so preiskovali tropične bolezni, ustanavljali zdravniške šole v misijonih itd. Misijonarji, sestre in bratje različnih redov in kongregacij, ki so obiskovali zdravniške tečaje v zavodu, niso imeli do njega nikakršnih obveznosti in dolžnosti. Pač pa nasprotno zdravniki in zdravnice, ki so bili člani zavoda.

Vsak se je moral obvezati, da bo določeno dobo deloval na kaki misijonski postaji. S predstojništvom misijona se je pogodil navadno za deset let. Med bivanjem in delovanjem v misijonu je bil član misijonišča z vsemi pravicami in dolžnostmi. Misijon je skrbel za njegovo vzdrževanje, plačeval mu je potovanja po misijonu, primaknil pa še nekaj letne doklade za razne osebne potreščine. Zdravnik pa se je moral zavezati, da se bo posvetil zares samo zdravniško-misijonskemu delu. S pogodbo se je izročil vsega v službo misijonu. Po dogovorjenih letih je bilo vsakomur na voljo, da se je vrnil v domovino. Če pa je bil pripravljen še naprej delovati v misijonu, mu je ta oskrbel polletni oddih v domovini, kolikor bi sam stroškov zanj ne zmožel.

Če se je hotel zdravnik poročiti, je morala njegova nevesta živeti vsaj eno leto v zavodu, da si je zadobila versko-misijonsko vzgojo, pa tudi potrebno zdravniško znanje, ki bi ji na misijonu služilo. Misijon se je obvezal tudi za vzdrževanje žene in otrok.

Če bi zdravnik ali zdravnica pred potekom pogodbe obolela, bi zanj poskrbel misijon. Po vrnitvi v domovino pa bi prejemale podporo iz posebnega sklada.

Vse je bilo urejeno, zrelo premišljeno, tudi v tvrnem pogledu postavljeno na tako trdna tla, da se je vsak zdravnik brez skrbi za bodočnost lahko docela posvetil misijonskemu delu. Seveda pa kljub vsemu apostolat še dolgo ni bil idealen: sem in tja so se v ta posel vrinili tudi koristolovci.

To so bili gotovo največji sadovi akademske misijonske zveze. Iz njihovih vrst pa je dobivala stalen dotok tudi skupina nemških katoliških izobražencev, ki so znanstveno preučevali misijonsko vprašanje. Prof. Schmidlin, ki je umrl spomladi 1944, je okrog sebe zbral vrsto duhovnikov in laikov, strokovnjakov najrazličnejših znanstvenih področij. Ti so se posebej posvetili misijonskim in kulturnim vprašanjem. Bogoznanci, modroslovci, zgodovinarji, veroslovci, pravniki, umetniki, zdravniki, vsak iz svojega je skušal prispevati k bogatenju in poglobljanju misijonske znanosti. Prof. Schmidlin je v ta namen ustanovil misijonsko stolico na vseučilišču v Münstru, pa še mednarodni zavod za misijonsko znanstveno delo: Internationales Institut für missionswissenschaftliche Forschungen.

To gibanje nemških izobražencev je vzbudilo podobne ustanove v drugih državah.

Najtesneje se je na Schmidlinovo delo naslonila **Avstrija**. Že leta 1912 so se po evharističnem shodu na Dunaju na misijonski konferenci v steylski misijonski hiši v St. Gabrielu združili bogoslovski misijonski krožki v Avstrijsko bogoslovsko misijonsko zvezo. Leta 1923 so se prvič združili laiki v misijonsko društvo učiteljev in učiteljic Missionswissenschaftliche Vereinigung kath. Lehrer und Lehrerinnen im kath. Lehrerbund für Österreich. Vsa tri misijonska društva pa so se leta 1929 združila v Österreichische missions-

wissenschaftliche Arbeitsgemeinschaft. Višek pa je bil ustanovitev misijonske stolice na dunajskem vseučilišču leta 1933. Zasedel jo je marljivi učenec prof. Schmidlina p. dr. Thaurer SVD.

Predaleč bi šli, če bi naštevati, kaj je dala Schmidlinova skupina v osebi p. Streita, ki se je lotil najvišjega znanstvenega dela Bibliotheca Missionum; pa kaj zadobila Propaganda v Rimu z Dindingerjem, ki je nadaljeval Streitovo delo: kaj s p. Romerskirchenom OMI.

Da pogledamo še v srednješolske vrste, kjer se misijonska vzgoja pričenja, omenimo še to, da stoji akademski misijonski zvezi ob strani srednješolska misijonska družba Missionskreuzzug der studierenden Jugend. Ta je imela že leta 1930 v Nemčiji, Avstriji in Švici 60.000 dijakinj in dijakov nad 14. letom. 1932 se je po želji škofov združila z Bonifatiusvereinom v skupno zvezo Einigung Christi Reich, ki je imela tudi skupno glasilo Christi Reich.

Križarska organizacija je hotela združiti vse višješolce v misijonski misli. Navdušiti in vzgojiti jih je hotela v študijskih krožkih s predavanji, propagando molitve in delom samim za sodelovanje pri misijonstvu. Križarji morajo vsak dan opraviti določeno molitev za misijone. Vsak dan naj bi eden od članov posameznega krožka daroval obhajilo za misijone. Širijo naj misijonski tisk, zbirajo znamke, dopisujejo z misijonarji, pomagajo prirejati misijonske praznike in sodelujejo pri DŠV. Vsako leto naj prirede študijsko zborovanje, kamor pridejo najbolj vneti dijaki. Predavanja, razgovori, skioptične slike, misijonski filmi, predstave, vse to naj izpolnjuje bogati program teh dni preučevanja. Poleg tega so prirejali tudi splošna zborovanja. Ta so imela namen, zbrati čim več dijaštva in dati organizaciji nov zagon.

Društvi Missionsbund in Kreuzzug sta se razvijali vzporedno. Iz srednješolskega so se nabirali člani za akademskega, akademsko pa je po svojih članih pobujalo dijaško in mu pomagalo.

BELGIJA

V adventu leta 1924 je naprosil rektor louvainskega vseučilišča škof Ladeuze bogoslovnega profesorja p. Charlesa DJ, naj bi akademikom govoril za advent. Govornik je hotel prikazati adventno razpoloženje sodobnega sveta. Govoril je mladim izobražencem o velikanskih ozemljih, ki še čakajo Odrašenika. Prepričeval je prihodnje zdravnike, inženirje, agronome, odvetnike, da so tudi oni dolžni sodelovati pri tem delu.

„Spreobrnitev sveta,“ tako jim je govoril nekega večera v cerkvi sv. Mihaela, „še čaka delavcev. In ne moremo mirno spati, dokler dve tretjini človeštva ne vesta za odrešenje.“ Potem jim je govoril, kako sodelujejo pri misijonstvu protestantski akademiki in izobraženci. Te prve besede so v študentih vžgale misijonski ogenj: „Leta 1857 je Livingstone, raziskovalec Afrike v službi Londonske misijonske družbe, navdušil dijake v Cambridgeu in Oxfordu: najbolj velikodušni so se odločili za protestantski misijon v Afriko in Indijo. Bomo dovolili, da bo poganski svet mislil, da ima Louvaine manj ljubezni kot Cambridge?“

Beseda je padla na rodovitna tla. Louvaine je pokazal, da ima več ljubezni kot protestantski Cambridge in Oxford. Belgijski akademiki so govor-

nikovo besedo razumeli kot klic časa. Spoznali so, da so prav oni kot izobraženci poklicani k misijonskemu delu, ki je danes tako težko in nujno. Že na začetku naslednjega leta je zrasla misijonsko združba, ki jo po vsej praviici stavimo v prvo vrsto vseh tedanjih dijaških ali izobraženskih organizacij.

Januarja 1925 se je sestel prvi misijonski krožek v jezuitskem zavodu. Redovni bogoslovci so se v večernih urah zbirali k misijonskim razgovorom. Ogenj, ki je vel iz adventnega govornika, je zajel prvo skupino. Duh, ki je poslej za vso organizacijo tako značilen, je polnil te prve sestanke prvega krožka. Učenje in sv. Rešnje Telo sta že tedaj bili temeljni potezi vsega dela. Vsak študijski sestanek se je končal s skupnim češčenjem Sv. Rešnjega Telesa. Ves človeški rod so posvetili Kristusu Kralju.

Še isto leto 13. maja je bil prvi občni zbor nove misijonske organizacije, imenovane *Academica Unio Catholicas Adiuvars Missiones* (Akademska zveza za pomoč katoliškim misijonom) ali z začetnimi črkami AUCAM.

Po prvem letu je imela zveza vpisanih že 180 filozofov, 125 pravnikov, 103 medicince, 39 komercialov, 22 agronomistov in 9 študentov farmakologije. Krožki so bili v Bruslju, Antverpnu, Liegu, Namurju, Monsu in Gandu. Še isto leto so začeli s publiciranjem svojega glasila *Revue d'AUCAM*. V predgovoru so zapisane pomembne besede: da ne more biti več dober katoličan, kdor samo nekaj vinarjev odmeri za DŠV, pošlje nekaj rabljenih znamk in štanijsola, daruje nekaj starih revij in knjig. AUCAM ubira drugo pot. Privzgojiti si hoče pravo katoliško zavest, ki objema ves svet in zato misijonsko čuti. S tako vzgojenimi člani hoče pomagati misijonom z vsemi sredstvi, ki so na voljo dijaku in izobražencu. Organizacija bo delala predvsem za pridobitev dijaštva v misijonskih deželah, pa za ustanavljanje žarišč katoliškega izobraženstva, po katerem bo krščanska resnica prehajala v poganske narode.

Ustanovitelj p. Charles DJ in tudi najstarejši člani govore o posebnem duhu, o posebni miselnosti te organizacije.

V bistvu ja duh aucamizma pravo, resnično katolištvo: mlade izobražence je družila živa katoliška zavest, ljubezen do Cerkve in resnična vdanost Kristusovemu namestniku sta bili gibanju osnova.

Katoliška zavest je vsakemu članu odpirala pogled po vsem svetu. Niso bili ujeti v ozke meje domovine, marveč so čez vse meje objemali vse narode v bratski ljubezni, naj so rumene, črne ali bele polti: vsak je poklican, da postane aucamistu brat v Kristusu. Naj je omika kitajska ali indijska ali zamorska, vsaka je poklicana, da jo oplemeniti krščanski duh. To je binkoštni ogenj, ki ne loči med Grkom in Judom, ampak vse druží v objemu enega Očeta.

Ljubezen do Cerkve jih je podžigala, da so jo pomagali širiti po vsem svetu. Cerkev mora postaviti svoj šotor med preprostimi in dobrosrčnimi ljudmi v Afriki; ustanoviti in utrditi se mora med izobraženimi in nadarjenimi Indijci; zakoreniniti se mora med Kitajci, največjim narodom, ki se ponaša s starodavno omiko; pridobiti si mora domovinsko pravico med sodobnimi Japonci. Vse narode, vse kulture mora s svojim blagoslovom ople-

menititi. Tako bo Cerkev v resnici skupna mati vsega človetva. Mlado krdelo okrog AUCAMA, polno tega katoliškega duha, je skušalo biti zbor navodobnih apostolov, ki zastavlja vse svoje moči, svoj prosti čas, znanje in zmožnosti za uresničenje te velike naloge katoliške Cerkve, ki je njeno misijonsko poslanstvo.

Prisrčna vdanost Kristusovemu namestniku pa jim je ponižno uklanjala glave, da so prejeli blagoslov in opomin. Oči uprte v sv. očeta, ušesa pa niso preslišala nobene smernice, ki jo daje krmar Kristusove Cerkve zlasti v naših dneh. Tudi niso preslišali nobene njegove misijonske prošnje. To jim je bilo v odliko in ponos; hoteli so biti prvi, ki bodo uresničilei načrt, kot jih daje Rim za misijonsko delo.

To je bil duh aucamizma, katoliški duh, a ker katoliški pristno misijonski. Vedno novega olja so pritali svojemu katoliškemu ognju z dobro duhovno vzgojo. Duhovne vaje, duhovne obnove, skupne maše, skupna obhajila, skupno čiščenje, to so bili viri, po katerih je prihajala v to organizacijo silna moč. Kdor tega ne razume, je povedal p. Charles, ne razume aucamizma.

Iz tega duha pa so rasla podjetja, načrti, delo – vzor misijonhjemu prizadevanju.

O uspehih niso hoteli govoriti. Govorili so le o duhu, načrtih, delu. Uspehi so božja stvar. A vendar tudi uspehov ni manjkalo. V domovini je bil AUCAM pravo misijonsko žarišče med izobraženci, med dijaki in vsem narodom. V misijonskem svetu pa je njihovo delo rodilo bogat sad. V takratnem Belgijskem Kongu (danes Zaire) so ustanovili katoliško vseučilišče, Zdravniško skrbstvo je po njihovi zaslugi doseglo velik uspeh. Velik vpliv na krščansko in nekrščansko izobraženstvo v misijonih, pa uspešno kulturno sodelovanje in prizadevanje, ki je s tem v zvezi, se ne da niti izmeriti, niti oceniti. Kot da tudi v uspehih samih veje duh, ki mu ne veš hitrosti, ne smeri, tako se nam zdi, ko danes razmišljamo o delu teh mladih misijonarjev.

Kako pomembna je beseda Pija XI., ki jim jo je dejal, ko so se mu pod vodstvom vseučiliškega škofa Ladeuza 1933 poklonili v Rimu, mu poročali o svojem delu in ga prosili za nove smernice. Zavzet nad duhom in delom te organizacije je Pij XI. potrdil vse njene načrte, vsa prizadevanja, na pot pa jim je dal eno samo geslo: „Sempre più, sempre meglio! – Vedno več, vedno bolje!“

Duh aucamizma se ni omejil na Belgijo. Belgijski zgled je pritegnil za seboj tudi izobražence pri drugih narodih. Osnovale so se nekatere aucamistične podružnice predvsem v Franciji in na Poljskem. Res so bile te organizacije samostojne, a vendar so bile odvisne od belgijske vsaj po svojem početku in tudi po tem, da je bil v njih isti duh in ista delavnost. Zlasti misijonska krožka na katoliških vseučiliščih v Lillu in Toulousu sta bila pod precejšnjim vplivom aucamistov: od njih sta dobila življenje. Tudi nekatere druge dijaške misijonske organizacije v evropskih državah so dobile močne pobude iz AUCAMA.

(Se nadaljuje.)

IZ SONČNE ZAMBIJE

Iz lista, ki ga izdajajo slovenski misijonarji v Zambiji, Afrika.

Levo misijonar o.
Radko Rudež D.J.

V ZAMBIJI GRADIJO CERKVE IN CERKEV

Ko smo vam, dragi prijatelji razložili svoje načrte za gradnjo novih cerkva, nismo vedeli, da se bodo naše želje (lahke bi rekli sanje) začele tako hitro uresničevati.

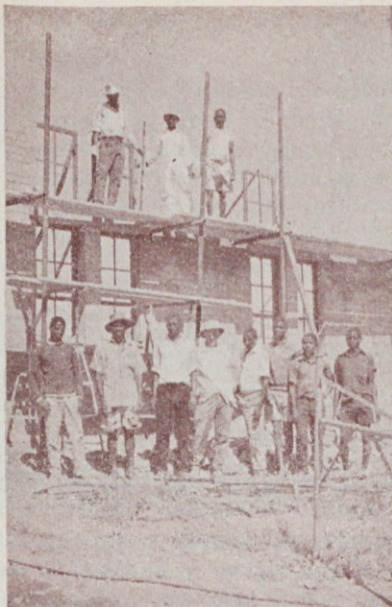
Predvsem nas je iznenadil p. Rudež. S svojo znano gorečnostjo se je lotil kar vseh treh nameravanih cerkva. Takole poroča:

„Prva cerkva – 24 km severno od Lusake ob glavni cesti – ima že zidove pripravljene za streho. Postavljena je na krasnem položaju, da res „priča“ o Kristusu in njegovi Cerkvi. Posvečena bo sv. Luciji, ki je zavetnica za očesne bolezni – torej tudi za duhovno slepote. „Gospod, daj, da spregledam!“ – In prvi uspehi? Kraj, kamor so včasih prišli misijonarji in niso našli niti enega vernika za sveto daritev, je zdaj živa pedružnica.

Druga cerkva, 16 km severno od Lusake, ima že skopane temelje in vse gradivo že pripravljeno. Dolga bo 18 m, široka pa 8 m. Imela bo tudi dve sobici za misijonarja in urad ter shrambo. Posvetili jo bomo sv. Družini.

Tretja cerkva – še bliže Lusaki – bo posvečena sv. Ani.“

P. Rudež bo v kratkem v Lusaki izdal zbirko svojih pesmi v jeziku činčandža. Naklada bo velika: 10 tisoč izvodov. Vse pesmi je sam sestavil. Melodije bodo na razpolago tistim, ki bodo to želeli, na magnetofonskem traku, vzete pa so iz 16 različnih naredov in zambijskih plemen.

Oče Tomažin pri gradnji cerkve v Feira; spodaj ga vidimo s hrvaškim sobratom in črnimi šolarji pred eno izmed cerkvá, ki jih je bil že sezidal.

Nekatere pesmi imajo versko vsebino, druge pa so primerne za mladinske organizacije.

P. Tomažin tudi zelo hitro napreduje z gradnjo svoje cerkve v pokrajinskem središču Feira – prav na tromeji: Zambija, Mozambik, Rodezija – kjer se reka Luangwa zliva v mogočno Zambezi. Cerkev je postavljena na pobočju hriba, na katerem se hitro razvija središče mesta Feira. Vidna je že od daleč. V kratkem jo bodo začeli pokrivati. Junija bodo postavili lep oltar in krstilni kamen. Tabernakelj je prinesla prof. Kristina Mlakar, ko se je lani vrnila s svojega dopusta. Kupila ga je v Rimu.

Cerkev v Feiri bo že peta, ki jo je p. Lovro zgradil v petih letih bivanja v misijonu Katondwe. Je največja od vseh in bo gotovo najlepša.

Ob koncu leta bo pater odšel v tretjo probacijo (zadnje leto jezuitske vzgoje). Obenem bo imel svoj prvi – tako zasluženi – dopust.

Največjo cerkev pa nameravamo zgraditi v Materu (Lusaka). Na-domestila bo župnijsko cerkev, ki je postala premajhna. Načrte dela naš prijatelj, španski arhitekt, ki je zaposlen pri lusaški mestni upravi. Cerkev bo prostornejša kot druge katoliške cerkve v nadškofiji, saj bo široka 30 metrov, dolga pa 40. Načrti bodo v kratkem končani, kdaj pa bomo začeli z zidavo, še ne vemo, ker nimamo potrebnih finančnih sredstev. Za vse naše gradnje cerkva ne dobimo nobene podpore od cerkvene ali kakšne druge oblasti.

Nikjer v nadškofiji se ne zbirajo tolike mncžice k bogoslužju kot v župnijski cerkvi v Materu, kjer imamo vsako nedeljo okrog 590 obhajil. Pri nedeljski maši ob desetih mora 300 ljudi stati zunaj cerkve.

SLAVJA KRISTUSOVEGA VSTAJENJA

Na veliki petek smo v Materu priredili ekumensko proslavo Kristusovega trpljenja in smrti. V procesijah smo se iz raznih krščanskih cerkva pdali na prostor ob Afriški metodistični episkopalni cerkvi, kjer smo imeli ob treh popoldne ekumensko bogoslužje. P. Kokalj je govoril v činjanščini, fantje in dekleta iz župnije pa so v procesiji nosili sedem velikih križev in postaje križevega pota.

Na velikonočno soboto ponoči smo med večerno mašo v dveh cerkvah v Materu krstili 102 odrasla katehumena. Razen tega je v tednu po veliki noči prejelo krst še 32 odraslih in 43 otrok.

Župnija Matero je dokaz hitrega širjenja Cerkve v mnogih afriških državah. Kaj nam bo prinesla bodočnost, ne vemo. Delajmo, dokler je dan, nas je spodbudil Kristus. Naše vernike vzgajamo k samostojnosti in jim tako pomagamo k zrelosti, ki jim je (in bo) potrebna še posebej zaradi izrednega pomanjkanja duhovnikov. Sami vodijo vse verske or-

Koncelebracija pri maši na prostem v Materu. Ob lusaškem nadškofu desno je edini novomašnik, ki ga ima letos nadškofija Lusaka. Drugo leto ne bo nobenega, za l. 1975 pa je spet le en kandidat (ki prihaja iz župnije Matero). Na škofovi levici je o. Jože Kokalj D.J.

ganizacije in sestanke in tudi če bi nekega dne ostali brez duhovnikov, bi se še naprej sami zbirali k bogoslužju in se organizirali. Posebno spodbudno je to, da je med mladimi vedno več sposobnih voditeljev, ki aktivno in požrtvovalno vodijo liturgično, katehetsko in socialno delovanje. Mladina se zbira v organizaciji Mladih krščanskih delavcev, Mladih krščanskih študentov, v mladinski organizaciji: sv. Kizita, Marijini legiji in skupinah krščanskega življenja (novo ime za nekdanje Marijine kongregacije).

Iz pisma o. Jožeta Kokalja D.J. z dne 20. junija 1973

„Sončna Zambija“ vas obvešča o naših načrtih in udeleževanju.

Zambija je še vedno caza miru in trdnosti med afriškimi državami. Življenje pa je precej dražje kot drugje, ker nimamo morja in smo zaradi političnega položaja v Rodeziji odrezani od rednega prevoza čez Južno Afriko, s katero nas veže edina železniška proga v Zambiji. Štiri jabolka stanejo pcdrug ameriški dolar! Kilogram krompirja, (ki pri nas uspeva), pa nekaj čez en dolar. Povprečna cena moških hlač je 16 dolarjev, boljša mcška obleka stane 145 dolarjev itd.

Laiška misijonarka Barica Rous boleha; spet je v bolnišnici v

mestu Ndola, 350 km severno od Lusake. Še vedno niso dognali, kaj ji je, četudi čuti bolečine že leto dni.

Brat Jože Rovtar je na dopustu v Sloveniji in se bo čez štiri mesece vrnil.

Osebnostno odličnega zdravja. Prav danes sem od arhitekta prejel načrte za novo župnijsko cerkev v Materu, ki bo imela površino 40 krat 30 metrov. Kar sam sebi ne verjamem, da se bom res spustil v ta veliki podvig. Zaupam, kot vedno. Delamo brez kake uradne gnotne pomoči od Cerkve ali koga drugega. Toda ne tarnamo in ne moledujemo za denar. Prizadevam si, da verniki sami zbirajo denar; a ta vzgojni načrt je precej dolgoročen in zelo težaven...

Afrika se hitro spreminja. Gotovo podobno opazate tudi na Madagaskarju. Mene vse te razmere le potrjujejo v nezaupanju do takšnega socialnega misijonskega dela, ki ustvarja vtis, kot da Cerkev daje. Mi ne smemo dajati, služiti moramo. Nikdar ne bom pozabil besed četa Tomažina: „Lahko prodamo celo Slovenijo, pa ne bomo nasitili lačnih otrok.“

Kako dolgo bodo misijonarji še ostali tu, nihče ne ve. Med misijonarji samimi se slišijo glasovi, da bi se morali beli misijonarji začeti načrtno umikati iz misijonskih dežel, češ da bodo le tako domačini našli svojo pot. Toda v Zambiji je položaj glede domačega klera porazen. Kar sem napisal pod fotografije, to trditev nazorno potrdi. Eno pa vedno ponavljam: v Afriki ni primernih pogojev za duhovniški poklic. Če bi ne bilo obveznosti fakultetskega študija in celibata, bi mogoče vprašanje duhovništva tudi pri nas rešili. Pravim „mogoče“, ker nekateri ne seglašajo s takšnim mnenjem.

Misijonarsko delo zahteva zrelega človeka. Danes se ne ubadamo z vprašanjem komarjev, transporta, hrane in stanovanja, ampak z vprašanji prebujajoče se nove, neodvisne Afrike in rasnih napetosti. A ker je zahtevno, je misijonarsko življenje izredno lepo zanj, ki ima in ljubi ta poklic. Zares smo lahko veseli ob pogledu na naše slovenske misijonarje in misijonarke. Vidim, kako radi imajo svoje delo, čeprav ni lahko, verjemite.

Pred tremi dnevi je od kapi zadet umrl moj kuhar. Anglikanec je bil. S sedanjo (tretjo) ženo je bil cerkveno poročen v katoliški cerkvi. Pokopal sem ga ob ogromni udeležbi naših vernikov. Anglikanskega duhovnika ni bilo moč dobiti. Povsod stiska za poklice. Ekumenski duh je pri nas zelo razvit. Zato se nihče ni čudil, ker sem anglikanca pokopal s slovesnim katoliškim pogrebom. Mož je dal vse otroke krstiti v naši Cerkvi.

Moram končati. Hitim k sestanku laiškega odbora mesta Lusake. Njihov kaplan sem. Radi se imamo, zato ostajamo veseli in srečni.

Pozdravljeni, vsi po vrsti!

PISMO IZ INDONEZIJE

S. DEODATA HOČEVAR OSU, Djakarta

Danes praznujejo mohamedanci maharam, to je njihovo novo leto. Za Indonezijo je ta dan nekak narodni praznik. Seveda tudi pouka v šolah ni. Z veseljem porabljam prosti čas, da vam vsaj nekoliko spregovorim o svojem delu v prejšnjem šolskem letu. Šola je moj glavni misijonski posel; z vzgojo in s poukom skušam pritegniti duše h Kristusu. Dobro se zavedam, da bi bilo moje prizadevanje brez uspeha brez božje milosti, zato računam na molitev in žrtve vseh misijonskih prijateljev in brezmejno zaupam v Kristusa, ki bi mu rada privedla vesoljni svet.

— — —

Začnje šolsko leto se je končalo konec novembra. Zaradi mohamedanskega posta se je vse zakasnilo in zato, kljub velikim počitnicam, ki so decembra, sem bila zaposlena s šolo tja do božiča, pravzaprav do začetka novega šolskega leta, ki se je začelo 8. januarja. Nič ne de. Bog je naše delo čisto blagoslovil in to je pač glavno.

V Indoneziji je verouk v šolah obvezen predmet. Državna ustava sloni na petih glavnih načelih, katerih eno je vera v Boga. Na državnih šolah seveda uče mohamedanski verouk; katoliške šole imamo v tem pogledu svobodo: na vseh naših šolah učimo le krščanski nauk. Starši naših učenk to vedo in ne nasprotujejo. V naši šoli smo samo enkrat hotele ločiti katoliška dekleta od mohamedanskih zaradi krščanskega nauka, pa mohamedanke niso bile zadovoljne; tako zdaj ves razred sledi pouku krščanskih resnic. Katehumene pa imajo še poseben pouk, a zapraj šole. Na naši šoli je verouk trikrat tedensko, enkrat tedensko tudi maša, pri kateri so navzročje vse gojenke, tudi muslimanke.

V Indoneziji imamo šestletno osnovnico in šestletno srednjo šolo, ki se deli v nižjo in višjo, vsaka po tri leta. In potem seveda višjo šolo. Verjetno bodo učni načrt spremenili. Jaz učim v nižji srednji šoli; tu sem še vedno ravnateljica. Počasi bo seveda morala v vodstvo Indonezija.

4. avgusta 1972 je bil za mojo šolo velik praznik: krst 18 mojih učenk v naši kapeli. Vse gojenke, okrog 300, so bile navzročje in prepevale mašo nekega domačega duhovnika z otoka Flores.

— — —

Letos so me učenske prosile, naj bi šli na izlet na otok Bali. Bali je po vsem svetu poznana slovita turistična točka. Ljudje tam so hinduisti. Poseben čar dajejo otoku lepi templji, privlačijo pa zlasti

domači folklorni plesi. Tudi otok sam je zelo lep. Turisti hodijo sem z vseh koncev sveta. Otok ni daleč od Jave: z avionom ga dosežeš v nekaj urah; z vlakom, avtobusom in ladjo, ki prevažata avtobuse z obrežja Jave na Bali, pa traja pot dva dni. Na Baliju je poznana Družba sv. Vincencija, ki nudi otroškim otrokom šolanje po smešno nizki ceni. Po mnogem dopisovanju smo vendarle uspele, da smo šle ogledat si ta čudoviti otok. Precejšnja skupina nas je bila: 80 gojenk z učiteljicami. Z nočnim vlakom smo odpotovale 14. avgusta. (V drugi polovici avgusta so pri nas štirinajstdnevne semestralne počitnice.) V Surabaja, mesto na vzhodu Jave, smo prišli opoldne drugega dne. Vlak je lezel kot polž; seveda je prišel z večurno zamudo. V Surabaja imajo uršulinke šolo. V njihovi kapeli smo bile pri maši; ob osmih zvečer pa smo se z avtobusi odpravile naprej. Ob jutru smo dosegli morje in tam čakali na ladjo, ki nas je z avtobusom vred prepeljala na Bali. Tam pa spet po cesti z avtobusom do prestolnice Denpasar. Okrog treh popoldne smo prišle na cilj. Utrujene smo bile in samo po počitku smo hrepenele. Vendar sem najprej skušala poiskati katoliško cerkev. Nedaleč od tam, kjer smo se nastanile, imajo svojo šolo frančiškanke. Ob petih popoldne smo bile v njihovi kapeli pri maši.

Zjutraj so bile dekleta spet vse spččite in dobre volje. Družba sv. Vincencija nam je vse lepo pripravila in uredila: v štirih dneh bivanja na Baliju smo obiskale najznamenitejše kraje na otoku, gledale domače ples, ki so izrazito religiozni. Šesti dan smo morale nazaj v Jakarto. Bog nas je čuval, vse se je lepo izteklo. Kot šola smo imele v vlakcu sicer poseben prostor, a naval na vlak je bil tolikšen, da so tudi v našem oddelku ljudje sedeli kar na tleh. Še premakniti se nisi mogel.

— — —

Čez nekaj dni smo spet začele s šolo, s tretjim semestrom. Začela se je priprava na letne izpite. A še pred izpiti smo se namenile pripraviti zabavni večer za starše. Vsak razred posebej je sodeloval s plesi, z igro ali s petjem. Gojenke so se tako skušale zahvaliti staršem za njihovo skrb. Pripravljenost in dobra volja sta rodili lep uspeh: starši so bili res veseli in ponosni na otroke.

— — —

Želela sem si tudi, da bi gojenkam višjih razredov nudila priložnost za duhovno obnovo. Nekaj pozna sem bila, a slednjič sem le uspela najti prostor in voditelja duhovnih vaj. Oče Sumandar DJ je to skrb prevzel. Je profesor na katoliški univerzi, do glave zaposlen, pa se je rad žrtvoval: jezuit je poznan kot duhovnik, ki se zna izvrstno prilagoditi mladini; način njegovega govorjenja je pester, živ, poln humorja. Prejšnji naš škof, ki se je zaradi let odpovedal svoji službi, je dal zunaj

Jakarte sezidati dom duhovnih vaj. Zdaj je poslopje dograjeno, prostora je v njem za 60 oseb. Naših gojenk se je priglasilo 46, večinoma katoličanke, nekaj pa je bilo tudi mohamedank. Od 19. do 22. oktobra smo preživelili zelo lepe ure. Gojenke so bile z duhovnimi vajami zares zadovoljne.

— — —

Pripravljala sem na krst tudi nekaj katehumen, ki 4. avgusta še niso bile zadosti pripravljene. 8. decembra pa je ob lepi slovesnosti v naši kapeli prejelo krst spet 5 mojih gojenk. 9. decembra je bilo prvo obhajilo, ki so ga prejele učenke zadnjega razreda. Prav isti dan je bila po vseh šolah v Jakarti tudi razglasitev končnih uspehov pri izpiti. Brž po cerkveni slovesnosti sem gojenkam razglasila veselo vest na njihovo burno veselje.

8. januarja letos pa smo spet začele s poukom. Novo šolsko leto smo začeli z evharistično daritvijo, kjer smo prosile za blagoslov našemu delu. Le tretjina naših gojenk je katoliške vere. A trudimo se pripeljati h Kristusu tudi vse druge, če ne takoj, pa pozneje. Pomagajte nam z molitvijo in z žrtvami. Vsak na svojem mestu, kamor nas je bil odločil Bog, naj skuša delati za širjenje Kristusovega kraljestva, kajti „vse premorem v Njem, ki me krepča“.

Starosta slovenskih misijonarjev s. Ksaverija Pirc OSU bo drugo leto že 50 let v misijonih; tu je z učenkami zavoda Regina Mundi v Bangkoku.

NOVI BANGKOŠKI NADŠKOF

S. KSAVERIJA PIRC OSU, Tajska

Bangkok ima novega nadškofa msgr. Mičaj Kitbunčuja. Star je 44 let. Bil je ravnatelj lani ustanovljenega velikega semenišča. Škofovsko posvečenje je prejel v semeniški dvorani, ki je velika, na vse strani odprta lopa. Pa so jo morali za to priložnost še razširiti.

Duhovniki in verniki iz vse Tajske so se že rano zjutraj zgrnili na obširni prostor okrog semenišča. Stojnice z okrepcili so vabile posebno goste od daleč.

Ob desetih je prišel sprevod škofov in duhovnikov skozi vrste številnih vernikov k odru v dvorani,

kjer je stal oltar. Slovesnost je s svojim petjem začel zbor bogoslovcev. Nadškof Nitayo, ki se je nadškofijstvu v Bangkoku zaradi bolezni odpovedal, je pristopil k oltarju okrožen od škofov in duhovnikov. Po evangeliju pa je po sredi dvorane prišla skupina petih budističnih boncev, ki so zasedli med splošnim pleskanjem poseben prostor na odru: prišel je zastopnik patriarha siamskih budistov spremljan od štirih visokih budističnih veljakov. Njihove rumene toge in bisage so se lepo ujemale z okrasjem v dvorani, ki je bila vsa v belorumeni barvi. Zbrano so bonci sledili vsem dolgim chredom škofovskega posvečenja. Ko je bila slovesnost pri kraju, so obstopili novega nadškofa in mu izročili svoje darove v dokaz sporazumnosti med kristjani in tajskimi budisti. Nate pa so ponižno, kot prišli, spet odšli: tudi pri odhodu smo jim ploskali.

Maša se je nadaljevala. Cela vrsta duhovnikov z velikimi ciboriji je po dvorani vernikom delila obhajilo; nekaterim v roko, drugim na jezik, kot je pač kdo želel. Slovesen Tedeum je sklenil svečani obred. Edino Tedeum je bil latinski; ves ostali obred pa izključno v siamščini.

Tajska ima sedaj 10 škofij s 160 tisoč verniki. Majhna kaplja v morju 36 milijonov budistov! Pa je vendar komaj kdo med njimi, ki še ni slišal za Kristusa.

Poslopje vélikega semenišča v San Pramu, 30 km od Bangkoka, in avtobusi vernikov, ki so prišli na posvečenje. — Spodaj: mali semeniščniki pojejo pri maši.

Z BOŽJO CULICO

VLADIMIR KOS

Na sinjem pesku zadnja pena
zadnjih dalj
zgorí,
očitam cesti,

s province Súruga v provinco Ká-i
cesti,
sključeni
nad riž.

In moja sestra gora Fudži
v jezeru
strmi
smehljaje vase,

s škrlatnim smehom v ustih streh
čakaje
zlat okvir
za sliko sanj.

Ne čujete
zvonov
v nebesih čisto srečnega srcá
Marije,

v petnajstega srpána čolne
melodije
prvih
končnih zmag?

Ne čujete?
Ne čujejo.
In tiho nadaljujem pot
znanilca

– kot v starih časih –
trudnega
in brez imena.
Z božjo culico.

Pesem namiguje na praznik Marijinega vnebovzvetja, na izkrcanje sv. Frančiška Ksaverija na isti dan, na začetek miru po drugi svetovni vojni, ko so ob tem času podpisali na ladji v oceanu konec bojevanja.

Súruga in Ká-i sta stari provinci okoli gorovja Fudži, kjer še danes teče cesta ob jezeru Yamanáka med riž in poletne hišice.

MALAZIJSKI MOZAIK

Misijonski prijatelji bodo že iz naslova razbrali, kateri slovenski misijonar ali misijonarka je pisal to pismo: v Malaziji imamo samo frančiškansko Marijino misijonarko s. IVANO POKOVEC FMM, ki nam je zadnjega pol leta marsikaj zanimivega pisala, kar nam pomaga razgledati se tudi po tej, nam ne preveč znani deželi in po prizadevanjih Cerkve v njej.

V eni prejšnjih številčk našega lista smo o misijonarki zapisali, da je šla pred 35 leti v misijone... A misijonarka nas prosi, naj nekoliko bolj točno opredelimo čas njenega delovanja v misijonih: res je šla v azijske misijone že pred več kot 35 leti, a prišla nazaj in trinajst let preživela v Franciji. Po zadnji vojni pa se je spet vrnila v misijone.

Na zadnji dan lanskega leta nam je misijonarka najprej opisala, kako v Malaziji preživljajo božič, potem pa še marsikaj drugega:

„Božič je za nami, a božično razpoloženje še traja. Tudi v tej deželi se božič v javnosti zelo opazi, še preveč, ker gre le za zunanje stvari: v vseh izložbah je polno božičnih drevesc, daril in vabljenih reči. Pri vsem

S. Ivanka Pokovec FMM (levo) s sestro na obedu pri kitajski družini v Malaziji. Kot se vidi, je tudi ona jedla s paličicama. . .

MSGR. MORETTI NA OBISKU PRI MISIJONARKI S. POKOVEC V MALAZIJI

Misijonarka s. POKOVEC FMM nam je poslala tudi ti dve zelo važni fotografiji. K njima je zapisala:

„Msgr. Moretti (sin slovenske matere, pronuncij za Laos, Tajsko in Malazijo. — o.u.) je ob zborovanju Pax Romane na univerzi govoril, stanoval je pa pri nas. Obenem je 29. aprila podelil nadškofijski palij v imenu svetega očeta nadškofu Vendargonu. Po maši je bila naša hiša odprta vsem, ki so želeli govoriti z nuncijem; prišlo je čez tisoč ljudi. Vsak obisk smo povabile v obednico na prigrizek in ga prosile, da se podpiše v našo spominsko knjigo. Msgr. Moretti je podelil tudi posebno papeško odlikovanje dvema zaslužnima katoličanoma, ki veliko pomagata pri cerkvi. Naprosil me je, naj bom nekak uradni fotograf; tako sem posnela obe sliki, ki kažeta nadškofa, kako odlikuje omenjena zaslužna moža; na drugi pa je v družbi z menoj in s tremi malimi člani mojega pevskega zbora, od katerih ima najmanjši komaj dve leti, pa hoče biti vedno pri pevski vaji; z otroki je na sliki tudi njihov oče.“

pa se človek vpraša, koliko ljudje tu sploh mislijo na vsebino božične skrivnosti, na proslavljanje Odrešenikovega rojstva...

No, resnici na ljubo je treba reči, da vsa ta božična reklama le povzroči tudi nekaj zanimanja in znanja o Odrešeniku. Drugoverci so radovedni; kaj bolj žele poznati naš praznik... Radi poslušajo božično petje, ki ga pripravijo različne krščanske verske skupine, celo skupnih molitev se udeležijo, posebno polnočnice. Katoličani seveda, vsaj nekateri, božič tudi duhovno proslave in preživijo. Pred spovednicami stojijo dolga vrste. Lani se je med vernike uvrstil celo neki hind. Ko je prišel na vrsto, je rekel spovedniku: „Pogledat sem prišel, kaj tu notri počenjate in zakaj prihaja k vam toliko ljudi...“ Med obhajane se tudi včasih uvrsti drugoverec, posebno dekleta, ki sledijo svoji katoliški prijateljici. Ko prejmejo Najsvetejše, so silno srečne in prav nič jim tega „greha“ ni žal...

V sosedni fari so pripravili uprizoritev božične skrivnosti. Deklica, ki naj bi predstavljala Marijo, je pa imela težave doma in je morala nastop odpovedati, češ da ji oče ne dovoli k vajam, da tudi k polnočnici ne bo smela, kajti starši so goreči budisti. Sam župnik je šel domov, da bi očeta pregovoril; pa ni uspel. Mati je pa le privolila. Na srečo je oče na sveti večer odšel k svoji drugi ženi, tako se je deklica zmuznila od doma in prišla k polnočnici. Na tej fari poučujem petje. Prizor božičnih skrivnosti je bil pred mašo. Celó s televizijo so prišli in vse posneli, potem pa lepo oddajali na posebno pripravljenem sporedu. Povabili so različne skupine, med njimi zber iz cerkve sv. Antona, kjer vodi petje moja sosedra. Ker so hoteli več sester pri sporedu, je povabila tudi mene in še nekatere druge. Med fanti, ki so peli v zboru, sta bila tudi dva z nekoliko predolgimi lasmi, pa ju je vodja sporeda poklical in jima s sponkami prikrajšal lase. Domov grede sta fanta govorila, da bosta drugič rajši vzela žensko obleko s seboj...

V časopisu je bilo objavljeno, da bodo tudi hinduisti praznovali božič v svojem templju. Nekateri katoličani so se zgražali, češ kaj se oni mešajo v naše praznike. Pa tudi hindujci so se vpraševali, kaj neki imajo skupnega s katoličani. Pa je njih „božji mož“ odgovarjal enim in drugim: „Jezus Kristus je prišel na svet za vse ljudi in njegov nauk je še danes veljaven za vse...“ In v templju so prepevali božične pesmi od desetih zvečer do polnoči, slovesnost pa sklenili z molitvijo. To je bilo menda prvč, da so hindujci proslavljali božič takorekoč uradno in javno.“

Pred nedavnim je bil pri meni sestanek društva Vesela avantgarda. To je francosko krščansko gibanje. Med odmorom so me dekleta obstopile in me vprašale, zakaj nas je sester tako malo. Pa sem jim odgovorila z drugim vprašanjem: „Zakaj pa katera od vas ne vstopi k sestram, pa bi nas bilo več...“ Pravijo: „Ko pa nismo katoličanke...“ Je res. A četudi niso katoličanke, so tako vnete in tako predane svojemu delu med otroki, da bi se morali mnogi katoličani sramovati spričo njih, ko se tolikokrat boje prevzeti tudi najmanjše obveznosti. Društvo ima pri nas kakih 3 tiseč članov, med katerimi je pa le 300 katoličanov.

A božja beseda le prodira v srca. Na praznik Brezmadežne so bili krščeni v naši kapeli trije otroci in mlada žena. Njo in osemletnega fantiča sem jaz pripravila na krst in na obhajilo, ki sta ga prejela po krstu.

Tu je star, a še čvrst možak, ki vsak dan prihaja k maši. Z ženo sta se dala krstiti predlanskim za zlato poroko. Otroci so se dali krstiti že prej, vnuki se jima že možé in ženijo. A skraj vsi si izberejo nekristjana za zakonskega druga: prav zgoraj omenjena mlada žena novokrščanka je ena od njih. Zdaj pripravljam na krst zaročenko drugega vnuka, ki bi rad počasi vso njeno družino pripeljal v Cerkev.

V neki šoli je bila sestra učiteljica med veroučno uro zadržana; pa je namesto nje prevzela verouk druga učiteljica – budistka. Potem je sestra pozvedela pri otrokih, kaj so se pri budistki učili, pa so ji povedali, da o Sveti Trojici, prav lepo, kot je v učni knjigi...

Sem pridejo otroci vsak četrtek k verouku. Oktobra je bilo prvo obhajilo za vse otroke v fari. Devetletna Klavdija bo morala pa še počakati, ker sta bila oče in mati prav tisti dan z doma. Mati katoličanka je zelo želela, da bi bilo tudi Klavdijino prvo obhajilo na moč slovesno, ker bi tako rada vplivala na moža, ki ni katoličan. Že smc določili dan za novo slavje, pa je spet nekaj vmes prišlo. Klavdijina mlajša sestra pa si je ob vsem odlašanju mislila: Če bodo tudi pri meni tako cdlašali, bo bolje, da kar sama opravim... In lepo nedeljo se je neopazno pomešala med obhajance; ko se je vrnila k mami v klop, je rekla: „Prvo obhajilo sem prejela...“

Letos so bile prvič dolge počitnice, ki so trajale dva mesca. Naš dom je bil ves čas zaseden po raznih skupinah mladih ljudi, ki so imeli tu različne seminarje, biblični študij, skupne pobožnosti in drugo. Med drugimi je prišla tudi skupina sirsko-ortodoksnih iz vse Malazije. Toliko se jih je prijavilo, da vseh sploh sprejeti niso mogli; pri nas smo poskrbeli za fantovsko skupino, dekleta pa smo napotile v bližnji samostan. Govori se bili v naši kapeli, ki so jo napolnili do poslednjega kotička: deklet in fantov je bilo čez 100.

Naš dom je zelo pribljubljen, ker ima tako lepo lego na pobočju hriba.

V vzhodni Malaziji, v državi Sabah se je spet pojavila napetost med Cerkvijo in državo. Emigracijski urad je namreč zavrnil prošnjo za podaljšanje bivanja trem tujim misijonarjem. Verniki so jih prosili, naj ostanejo kljub temu. A ob treh zjutraj so prišli policisti, jih zaprli v ječo in čez nekaj dni izgnali. Osem drugih misijonarjev duhovnikov čaka podobna usoda. V parlamentu je bilo sicer nekaj hrupa, a v uradnih časopisih pišejo, da ni prav nobenega vzroka za vznemirjanje, češ da so vse fare zasedene z duhovniki in da bodo božič lahko kar naslovesneje obhajali... Katoličani, ki pridejo od tam, pa povedo, da je v deželi zaresno preganjanje: če hočeš dobiti službo, pomoč, kupiti zemljo itd., moraš biti musliman. Katoličanov je v državi Sabah 13 odstotkov. Povsod molimo zanje, da bi ostali zvesti.

Kajne, da je misjonarka v tem sestavku nadrobila kup pogledov na malazijske razmere, tako da bralec res dobi vtis o ozračju, v katerem se bori tamkaj Cerkev za ukoreninjenje v pretežno muslimanski deželi, ki pa je obenem tudi mozaik najrazličnejših drugih verstev, od budistov do hindujcev, pa do kristjanov različnih ločin in ne nazadnje katoličanov, v deželi, ki zato terja veliko ekumenskega duha in udejstvovanja, kakor ga zadnja leta bolj in bolj poudarja Cerkev.

IZ PORUŠENEGA VIETNAMA

Sestra IVANKA POKOVEC FMM, ki deluje v prestolnici Malazije, v Kuala Lumpur, se je udeležila svetovnega evhoniističnega kongresa v Melbourne v Avstraliji. Tam se je srečala s tamkajšnjimi slovenskimi rojaki, katerim je večkrat predavala o svojem misijonu. Iz Sydneya v Avstraliji nam je poslala zelo zanimiv spis o vojnih razmerah v Vietnamu; napisala ga je njena redovna sosestra, poslovenila pa na misijonarkino prošnjo gđc. Anica Srnc s pomočjo o. Stankota, ki deluje med avstralskimi Slovenci. O misijonarkinem obisku pri Slovencih v Avstraliji bomo poročali v prihodnji številki.

POD 17. VZPOREDNIKOM

Mesto Hue danes ni več prestolnica Vietnama, kot je bila v začetku 19. stoletja, ko je cesar Gia-Long združil Vietnam.

Danes je Hue mesto s približno 50 000 prebivalci, mnogo manjše od Saigona. Kljub temu pa je pri Vietnamcih še zmeraj vplivno zaradi svoje zgodovine in tradicije. Hue je srce izobražencev in umetnikov; tuji vpliv se ga še ni tako dotaknil kot Saigona, civilizacija dolarja ga še ni izpridila.

Leta 1954 je Severni Vietnam Hue izgubil. 14 let pozneje je prišlo prav v Hue do najtežjih spopadov v vietnamski vojski, ko so Ho Ši Minho-vi vojaki vdrli v cesarsko prestolnico in jo zavzeli. Več tednov je nad mestom vihrala zastava Vietkonga. Po težkih bojih, v katerih je padlo na stotine vojakov, si je Južni Vietnam Hue zopet osvojil. 3.000 življenj je plačalo mesto za svojo svobodo: mnogi so bili živi pokopani...

KRŠČANSTVO IN POGANSTVO

Pokrajina z mestom Hue ima tudi močno versko tradicijo: konfucizem, budizem, kaodaizem in krščanstvo. V preteklosti je večkrat prišlo do sporov med posameznimi verstvi, zadnje čase pa je med njimi dosti več razumevanja. V pokrajini Hue živi pol milijona duš; od teh jih je 90 000 katoličanov. Za njihovo duhovno rast skrbi 130 duhovnikov. Del pokrajine pripada Severnemu Vietnamu, ki ga od Južnega loči 17. vzporednik. Čeprav je cesarska prestolnica na najvišji kulturni stopnji, saj je njena univerza zelo slovitá, je zaradi vojne izredne obubožana.

Most na meji med Severnim in Južnim Vietnamom.

Cerkev se je v Vietnamu prilagodila domačim okoliščinam: večstoletna kitajska kolonizacija Vietnama je še precej očitna. Vietnam je prva dežela na Daljnem Vzhodu, kjer je bil že v 17. stoletju ustanovljen red domačih sester Ljubiteljic sv. Križa.

Verniki so svojim verskim voditeljem zelo vdani; prav radi jim sledijo. V dokaz naj bo dejstvo, da je velika večina katoličanov 1954 iz Severnega Vietnama pribežala na jug: zapustili so imetje, domačije, svoje vasi. V Južnem Vietnamu je zato danes dve tretjini katoličanov, ki so begunci s severa. V novem okolju se še vedno trdno oklepajo tradicionalnega načina življenja. Preokreti zadnjih 25 let so pa tako spreminjali njihov svet, da se ti ljudje v njem več ne znajdejo. Otroci se staršem oddaljujejo, saj malo ali nič ne vedo o svetu, v katerem so rasli njihovi starši.

Podobna ločitev med starimi in mladimi pa je tudi v Južnem Vietnamu. Ob teh premembah škofija Hue največ trpi. Kraji kot Kvang Tri in podobna imena večkrat zaidejo v svetovni tisk. A to niso le z bombami opustošena naselja in kraji. To so mesta in vasi, kjer se rodé, žive in umirajo tisoči revežev brez imena, brez zgodovine. Zgodovino

jim pišejo drugi ljudje, nekje daleč v svojih pisarnah in parlamentih, po drugih deželah in drugih kontinentih: prav gotovo se ne zavedajo trpljenja, ki ga Vietnamcem množe in podaljšujejo že dolgih 25 let!

VAS SREDI VOJNE

Ta vas je na 17. vzporedniku. V njej se stiska 15 tisoč ljudi, med njimi je 2000 katoličanov. Na njihovi zemlji se bijejo težke bitke. Zato so jim namesto plodnih riževih polj dali le nekaj revne zemlje. Hiše v vasi so iz slame, morda lesene barake. Med vojaškimi vozmi po cestah se mešajo možje, žene, bosci, z zavihanimi hlačnicami, z bambusovo palico čez rame: na palici sta obešeni po dve košari: v njih prenašajo najpotrebnejše borno imetje. Vsepovsod pa otroci, bogastvo trpečega Vietnama. Otroci se pa smejejo, brez skrbi so, čeprav so se rodili med vojno in poznajo samo revščino in negotovost.

Okrog pol šestih zvečer se pokaže na cesti nenavaden sprevod: na tovornjakih, na kolesih zapuščajo fantje in možje svojo vas in grede spat v 20 kilometrov oddaljeno sosednje mesto, da bi jih ponoči ne zajeli nasprotniki. Iz mesta pa pridrve v vas tanki v pomoč domači brambi. To se godi vsak večer, že šest let...

Vojna. „Za nas je to življenje,“ je rekel mlad mož; „drugačnega ne poznamo...“

Revna cerkva ima zelo dragocen zvonik: pa služi tudi kot opazovalnica. Če je vreme lepo, se meja prav lepo vidi. Oba Vietnama loči most. Na vsaki strani mostu plaplajo zastave.

Nekatere begunce so zaradi varnosti poselili ob morju. Povečini se žive z ribolovom. Revščino teh vasi je nemogoče popisati; posebno žalostno je v deževni dobi. Česar voda ne uniči, pa menzoni pospravijo. Vlada jim je postavila majhno šolo. Učitelji žive v mestu. V vas pridejo učiti le štirikrat vsak teden. Trenutno pa še te šole ni, ker ji je tajfun odnesel streho. Sosednja fara skrbi za 120 katoličanov v vasi. Sestre domačinke so odprle dva skromna razreda za prvi pouk.

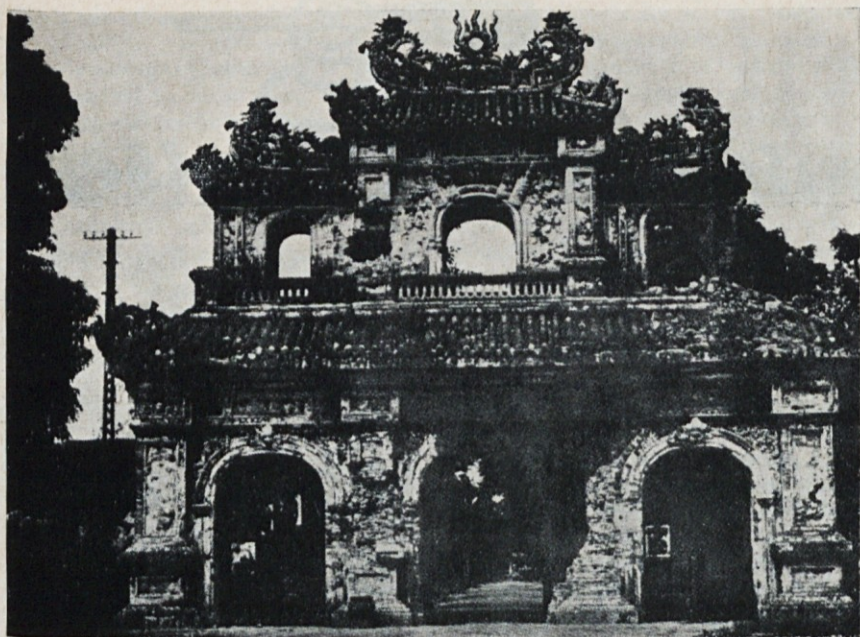
Najbližje mesto je 12 kilometrov v stran: po vsako stvar moraš v mesto peš, ker se mostovi porušeni. Ljudje pa le žive: starci, žene, otroci delajo mreže, možje pa ribarijo, kadar je le mogoče. Ob slabem vremenu pa ubijajo čas z igranjem; tako napravijo še tisto malo denarja, ki so si ga bili prej s trdim delom prislužili.

Mladi fantje pomagajo očetom; s 16. letom pa gre večina že k vojakom; tam jim je delo zagotovljeno...

EVANGELIZACIJA

V teh okoliščinah delajo tri sestre in dva bogoslovca v šoli in v dispanzerju. Župnik iz sosednje vasi pride po dvakrat vsak teden. V tej

Vhod v staro cesarsko mesto Hue v Vietnamu.

stiski so ti evangeljski garači edine priče evangelija, ker z domačini v ljubezni dele revščino in trpljenje. Primer pa ni osamljen. V škofiji Hue je nešteto takih vasi. Duhovnik, bogoslovci in redovnice spoznavaajo, da je za cznanilo blagovesti treba iskati nove poti. Tradicionalna umirjenost cerkvenih pobožnosti, kot so dolge molitve, blesteči cbredi, vse to izginja.

Osnovna naloga Cerkve v Vietnamu bo verjetno v zgradnji nove družbe: staro je vojna duhovno in tvarnc izničila. V Hue bo najtežje preiti iz tvarne revščine, ki je pač posledica zaostalosti te dežele, begunstva in sedanje negotovosti. Ljudem je treba dati najprej možnost dostojnega življenja.

Za to veliko nalogo je v vietnamski Cerkvi premalo, premalo pripravnih delavcev. Vprašujejo se: Kako rešiti te ljudi revščine, ki jih stiška? Kako jim oznaniti veselo oznanilo v Kristusa, ki je prišel reševati? Kako jim v resnici oznaniti, da jih Bog ljubi in da so tudi oni njegovi otroci?...

**MOLIMO ZA VIETNAMSKO CERKEV, ZA BRATE IN SESTRE
VIETNAMCE!**

naši misijonarji pišejo

VIETNAM

V prejšnji številki „Katoliških misijonov smo objavili daljši sestavek misijonske zdravnice s. TEREZIJE ŽUŽEK o tragediji Vietnama; tu pa iz istega njenega dopisa povzamemo, kako so njih zdravniške sestre sploh prišle v Vietnam in kako se je znašla ona v tej deželi. Misijonarka, ki je med tem Vietnam že zapustila in čaka v Londonu na določitev novega delokroga, izvaja sledeče:

„Naša družba Misijonskih zdravniških sester je na povabilo kvinhonškega škofa leta 1961 začela z delom v tem kraju Kvinhon, ki leži nekako 300 kilometrov severno od Saigona ob obali Južnokitajskega morja na polotoku. Pokrajina je lepa, ker je obkrožena z lepimi zelenimi gorami. Podnebje je milejše kot v ostali Aziji. Okrog mesta je mnogo vasi, ki so klicale po zdravniški pomoči.

Nenadna smrt državnega predsednika Diema 1. 1963 in neprestane menjave vlad so samo pripomogle, da se je delovanje Vietkongu tu okrog povečalo; začelo se je teroriziranje dežele. Podeželsko ljudstvo ni imelo drugega izhoda, kot da se je začelo seliti v utrjena in bolj zavarovana mesta. Kvinhon je tako postal eno izmed štirih najmočnejših področij vojaškega odpora proti Vietkongu in močna postojanka ameriškega vojaštva. Kajpada se je zatekalo vanj vedno več beguncev iz bližnje in daljnje okolice.

Tako se je naša bolnica morala o-

mejiti izključno na delovanje v mestu, zlasti v pomoč bolnikom iz vrst begunstva, ki so predstavljali 50 odstotkov naših klientov. Čutilo pa se je veliko pomanjkanje zdravniških sredstev, kljub velikemu prizadevanju sester, ki pa so bile zdaj čisto odrezane od zunanje pomoči. Prebivalstvo Kvinhona je od leta 1961 pa do 1972 naraslo od 35.000 duš na 250.000. Od teh je bilo 80 odstotkov beguncev s severa.

Težki dogodki leta 1968 in začasna zasedba Kvinhona po Vietkongu je nagnila našo družbo, da je bolnico prepuščila škofiji. Večina sester pa je ostala na delu, ker so želele nadaljevati s pomočjo trpečemu narodu v vsakršnih razmerah. Veliko časa so posvetile tudi izobrazbi bolničarskega pomožnega osebja, ki ga je bilo vse premalo. Tudi se je posrečilo dobivati vedno več pomoči od svetovnih humanitarnih ustanov, poleg one, ki so jo ves čas nudile vojaške oblasti. Zato je bolnica mogla svoje delovanje vedno bolj širiti in je veliko pomagala. Poleg te naše bolnice je obstajala samo še ena, državna, ki je imela 350 postelj, dočim jih je naša zmogla samo 70. A zlasti v provincialni državni bolnici je bilo mnogokrat po več bolnikov na enem ležišču; vladale so prav nečloveške razmere, o katerih sem se mogla sama prepričati in jih doživljati.

Ob mojem prihodu semkaj meseca marca 1972 so se prav kar začele u-

mikati ameriške vojne sile. Po veliki noči je začela prodirati vojaška ofenziva Severnega Vietnama, in ko so začeli padati na naše mesto prvi raketni izstrelki, so bolnico zapustili vsi tuji prostovoljci, ki so bili pomagali bolnici od leta 1969, tako zdravniki kot bolničarke. Poleg tega je samo v eni noči zbežalo nad 30 odstotkov vietnamskega bolniškega osebja; ob vsem tem je nastopil nov val beguncev in bolnikov iz njih vrst. V bolnici sva ostali samo dve sestri zdravnici in nekaj naših sester bolničark, poleg nekaj od nas izšolanih vietnamskih deklet. Zavihati smo morale rokave in smo potrojeno delale. Meseca avgusta so se skoraj vsi uslužbenci, ki so preje pobegli, vrnili; poleg tega se je javilo za prostovoljno delo tudi nekaj zdravnikov, vsaj za kratko dobo.

Kaj bo prinesla bodočnost, je težko reči. A gotovo je, da brez sporazuma med Hanojem in Saigonom mir ni mogoč. Dragi bralci, iz ljubezni se spominjajte tega naroda v molitvah in darovih; veliko trpljenje ga zagriinja, a tudi ta narod je prišel Kristus odrešit!“

THAILANDIA

Dve pismi imamo od urušulinke s. FRANČIŠKE NOVAK, ki ju še nismo imeli prilike objaviti, pisala ju je še iz Bangkoka, a zdaj nam s. Ksaverija Pirc javlja, da je bila sestra Novak predstavljena v severni del dežele, v mesto Čiengmaj, v katerem imajo urušulinke tudi velike šolske zavode. Upamo, da kmalu prejmemo kak glas od naše misijonarke iz tega novega delokroga; a do tedaj prislusni mo njenemu kramljanju iz Bangkoka.

Še lanskega 12. oktobra nam je med drugim pisala:

„Prav nerodno mi je, da se še nisem pošteno zahvalila za dragoceni ček 200 dolarjev, ki sem ga prejela po povratku iz domovine. Takoj sem ne-

sla 50 dolarjev v Karmel s. Imakulati Franko z začetim zračnim pismom, ki ga je ona dokončala in oddala. Najbrže je bilo to njeno zadnje pismo na zemlji. Tako vesela in živahna je bila, da ste se je spomnili! Mati prednica, Tajka, ki je približno moje starosti, je bila tudi zelo havležna. Tu v Bangkoku sicer ne stradajo, v kakem 300 km oddaljenem Cantaburi, kjer je bila dolgo časa m. Imakulata, jim je šla pa zelo trda. O smrti te naše misijonarke so me takoj obvestili in jaz Vas. (Op. ur. Žalostno novico smo takoj po prejemu objavili v našem listu.)

V začetku aprila sem se torej vrnila iz domovine na isto mesto in v iste razmere. Šola se je povečala, imamo novo stavbo za gojenke, ki ste jo tudi Vi s svojo pomočjo pomagali graditi. Socijalno delo za najbolj zanemarjene in uboge se je tudi razširilo. Spet se pečam s poučevanjem verouka, Katoliško akcijo, Marijino legijo za dekleta in tudi k fantom grem na sosedno župno deško šolo. Sodelujem pri vzgoji večjih deklet, tudi v zavod Mater Dei grem vsak teden enkrat poučevat v Katehetski tečaj. Imeli smo biblično razstavo ob priliki Mednarodenga leta knjige. Organizacija katoliških šol je priredila materinski dan, zamisel katoliškega učitelja: Počastili smo Marijo, našo nebeško Mater, proslavili našo ljubeznivo in priljubljeno kraljico Sirikit, ki je mati naroda, vsak zase se je pa spomnil svoje lastne mame. Praznik mater bi moral biti sicer že 7. septembra, pa so bile takrat ravno najhujše povodnji, ko so nas obiskali tifoni s Kitajske; tako so praznik predstavili na 4. oktober, ki je bil pa spet močno deževen dan, a k sreči se je nebo zjasnilo in sonce pokukalo pravo za prihod kraljice Sirikit ob štirih popoldne. Vsa prireditvev je bila v slo-

večem kolegiju šolskih bratov sv. Grinjona Montfordskega. Učenci in učence katoliških šol so napolnili dvorišče in vse prostore v pritličju, skupno z učitelji, učiteljicami, sestrami in šolskimi brati. Zgoraj v dvorani je bil slovesen sprejem in skromna razstava o delu kolegijev, katere častno mesto je zavzel kip Matere božje. Naša kraljica Marijo pozna, saj je bila 10 let v katoliški šoli. Ko sem poslušala njen lepi govor in jo ob razstavi prav od blizu opazovala, sem začutila, kako se res trudi, da bi bila ne le lepa kraljica, ampak predvsem dobra, skrbna mati svojega naroda. Me uršulinke smo na razstavi predvsem prikazale naše delo med najubožnejšimi, tako med otroci kot med starši. Kraljica se je toplo zanimala za pomoč tem zapostavljenim.

Ob 50-letnici Katoliških misijonov se lista v njegovih začetkih toplo spominjam. Leto 1923, ko je list začel izhajati, je bilo leto moje birme! Tudi jaz sem tedaj začela čitati Katoliške misijone. Vedno so mi bili na razpolago pri teti Lojzi, ki sem jo vsak dan ali celo večkrat na dan obiskala. Na mnoga leta, dragi Katoliški misijoni, ki ste tesno povezani z mojim misijonskim poklicem in ki me tako zvesto spremljate in me boste gotovo do konca spremljali... Bog blagoslovi vse sodelavce, prijatelje, dobrotnike in bralce!“

Naslednje misijonarkino pismo je z dne 12. februarja letošnjega leta. V njem pošilja tudi svoj res lepi spis o svojem potovanju v Sveto deželo, ki ga bomo morda o priliki objavili, saj spada v naš misijonski list, kajti v Sveti deželi se je izvršilo odrešenje vesoljnega človeštva in v Sveti deželi je vzklila Cerkev, ki je za vse narode. Sveta dežela je začetek misijonskega dela v svetu... Misijonarka poroča tudi sledeče:

„To leto je šlo v neprestanem delu silno hitro mimo. Že se bliža čas izpitov v drugi polovici februarja in v prvi marca in nato poletne počitnice, ki nam navadno pomenijo le spremembo dela.

Že v drugi polovici februarja se nam napoveduje tečaj o budizmu v tajščini. Površno poznati budizem ni težko, a njegova filozofija je silno globoka in hkrati prepletena z elementi animizma, da jo je težko pravilno razumeti. Vendar nam je to zelo potrebno, če hočemo razumeti našo mladino in vse to naše budistično okolje.

Duhovne vaje bomo opravile letos v Mater Dei, kamor bodo povabljeni tudi drugi redovniki in redovnice. Vodil jih bo znani pater Yves Raguin s Formoze.

Po duhovnih vajah bom šla na deželo taborit s skupino mladih. Zame bo to doživetje prvič, dočim imajo nekatere sestre že precej tovrstne izkušnje in tak način življenja v naravi visoko cenijo kot dragocen podvig v moralnem, verskem in kulturnem dvigovno podeželja.

Misijonarji Pariške misijonske družbe prirede v začetku maja biblični tečaj, na katerega so povabili tudi nas. Potem se bo pa že približalo novo šolsko leto, ki ga bo treba pripraviti...

V Vietnamu je bil končno sklenjen mir, a vse se zdi še zelo napeto, tudi tu v sončni Tajski. 28. decembra je bil ustoličen prestolonaslednik princ Vačiralongkorn, ki se je potem vrnil v Avstralijo, kjer študira. Kraljeva družina si zelo prizadeva za mir in napredek, kakor tudi vlada, vendar Bog ve, da je veliko nevarnosti. Mladina se tudi počasi prebuja, posebno univerzitetna. Tudi v Regina Mundi naša mlada ravnateljica s. Račini poskuša zbuditi v naših učenkah pravi smisel za svobodo in odgovornost, ta-

ko osebno kot socialno. Veliko zavisi od naših učiteljic, ki so v večini, kajti sestre smo maloštevilne. Včeraj smo imeli sestanek staršev naših učenk in jih je razmeroma veliko prišlo; z zanimanjem so sledili sporedu.

S. Ksaverija Pirc je tako delavna, da nam je vsem v najlepši zgled. Bog povrni vsem dobrotnikom!“

Prav kratko se nam je oglasila tudi sama s. KSAVERIJA PIRC OSU in v pismu poslala sestavek o novem bangkoškem nadškofu in njega posvetitvi, ki je objavljen na drugem mestu te številke.

„Z veseljem čitam Duhovno življenje. Krasne članke prinaša. Pred nekaj dnevi je došel življenjepis škofa Gnidovca. Prejemam tudi Sij. Pozdravite ob priliki g. Jurčeca! G. Tumpej je torej odšel k Bogu prav za 50-letnico Katoliških misijonov, ki jih je ustanovil. Sedaj jih bo podpiral iz nebes. Kako krasno so se razvili skozi boje in viharje pol stoletja! Da se število slovenskih misijonarjev tako razveseljivo veča, je v veliki meri zasluga Katoliških misijonov. Le tako naprej!

Marec je konec šolskega leta na Tajskem. Maturantov je letos 40.000. V aprilu so sprejemni izpiti na razne univerze. Vse skupaj lahko sprejmejo letos 10.440 novih slušateljev. Kam z ostalimi?“

Iz Melbourneja v Avstraliji, kjer je bila na svetovnem evharističnem kongresu, nam piše s. IVANKA POKOVEC FMM. Piše, da nam je posla-

la pred nekaj časa prvi del opisa svojega potovanja na kongres in med avstralske rojake in da nam bo kmalu poslala še drugi del. No, drugi del popisa je med tem že došel, a prvega še doslej nismo prejeli. Še malo bomo počakali, potem pa vse skupaj vsaj v izvlečku objavili, da vidimo, kako so bili tudi slovenski misijonarji po s. Pokovec navzoči na tem svetovnem evharističnem slavlju.

Pismo z dne 5. marca vsebuje med drugim tudi tole:

„Pravkar sem prejela pismo iz novega misijona Kuala Lumpur in v njem Vaše pismo s čeki. Bog plačal tisočkrat!

Na kongres me je povabil oče frančiškan, mlad ameriški Slovenec Filip Ferjan, ki je določen za dušnega pastirja avstralskih Slovencev in bi moral biti že tu, pa ga še ni. Škof Lenič in p. Valenčak sta mu baje iz Adelaide takole hudomušno pisala: „Adelajdska Cerkev kot okrašena nevesta žaljno pričakuje svojega ženina Inocenca Ferjana.“ On pa jima je takole odgovoril: „Ali ne veste, da imam obljubo čistosti in se ne smem poročiti?“

Gospod škof Lenič je imel tu misijon, katerega se je udeležilo mnogo Slovencev. Marsikomu se je orosilo oko ob njegovih govorih. Še ko so v cerkvi brali njegovo pismo za slovo, sem videla, kako so si nekateri brisali oči. Gotovo je mnogo dobrega naredil s svojo očetovsko besedo. P. provincial Valenčak je pa ves čas čepel v spovednici, tih in skromen kot je.“

MISIJONSKI DAROVI

ZA BARAGOVO MISIJONIŠČE

Neimenovana iz Jolieta, USA, 5 dol. msr. Mary Mihelich, Ely, USA, 10 dolarjev.

ZA VSE MISIJONARJE

Častiti gospod Stanko Dolšina iz USA pošilja 200 dolarjev, s pripombo:

Prilagam, kar sem dobil od dobrih fananov ob raznih prilikah; kakšno dobro četrtno pa dodajam sam.“

ZA VZDRŽEVANJE AFRIŠKEGA BOGOSLOVCA

je daroval Jože Mikelj iz Ramos Mejia že tretjič letno vsoto 150 dolarjev.

MI VAM - VI NAM!

Odziv na našo prošnjo, da za 50% povečane jubilejne Katoliške misijone vsi naročniki, kateri količkaj morete, prostovoljno, kot svoj jubilejni dar listu, prispevate svoje darove za kritje znatno večjih stroškov izdajanja, je zaenkrat še zelo skromen. Danes moremo objaviti spet nekaj velikodušnih in razumevajočih darovalcev iz Argentine in pa enega še bolj velikodušnega iz Gorice, dočim je iz ZDA samo en dar enega dolarja, od drugod pa nič ne. Toda naše upanje je še vedno trdno hrepeneče in z veseljem čakamo, kako se bo kar utrgal plaz darov naših dragih naročnikov. . . Da, upamo in zaupamo! Ne razočarajte nas!

Znani velikodušni dobrotnik naših misijonarjev č. g. **Stanko Skvarča**, iz Lujána (Argentina), pošilja 100 pesov in pravi: „Sem naročnik od prve številke, ki mi jo je prinesel gojenec Dijaškega doma na Taboru (Strašek?) leta 1923. . .“

Ga. Marija Markež iz Merla pošilja prav tako vsoto 100 pesov in sicer v imenu vsakega od obeh sinov naročnikov Francita in Cirila po 50 pesov.

Iz oddaljenih mrzlih gorskih Bariloč pošilja **Janez Drajzibner** vsoto 70 pesov. Iz Buenos Airesa pa **Vinko Žitnik** daruje 20 pesov.

Doslej največji dar posameznika je poslala **neimenovana iz Gorice**: v pesih 500, kar znese 47 dolarjev in pol. . .!

In iz dolarske dežele ZDA je po č.g. Wolbangu CM poslal **Lojze Zorenc** 1 dolar.

Iz Argentine v dolarjih torej 27 in pol, iz Gorice v dolarjih 47 in pol, in iz ZDA 1 dolar, tako je vsega skupaj v zadnjem mesecu darovanega kot jubilejni dar Katoliškimi misijonom 76 dolarjev. Če jih prištejemo k preje objavljenim darovom, je doslej vsega skupaj nabranega 489 dolarjev za kritje 50% povečanih letošnjih jubilejnih Katoliških misijonov.

Srčna hvala vsem darovalcem, ostalim pa vzklikamo: **Vivant sequentes! Naj žive posnemovalci!**

KATOLIŠKI MISIJONI

MI VAM - VI NAM!

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sodja C.M., upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA ZA LETO 1973: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 30,00 pesov, podporna 60,00, dosmrtna 300,00. V ZD in Kanadi: 3 (6, 50) dolarjev; v Italiji: 1600 (3200, 25.000) Lir; v Avstriji 60 (120, 1000) šilingov; v Franciji 12 (24, 180) NF; v Angliji 1 ¼ (2 in pol, 18) tuntov; v Avstraliji 3 (6, 45) dolarjev.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA.: Rev. Charles A. Wolbang CM, St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540. — Mr. Rudi Knez, 679 E. 157th St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, CHICAGO, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. Jože Časl CM, istotam. Za Montreal in okolico: Rev. Ivan Jan CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P. Q. Za Port Arthur (Ontario) in za vso ostalo srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Mejač CM, 95 Macdonald Ave, Winnipeg 2, Man.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar CM, Rue de Sévres 95, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Camaron Court, KEW, Vic. 3101.

LEPO PROSIMO VSE NAROČNIKE,

ki še niso poravnali naročnine,
da če mogoče, kmalu poravnajo
zaostalo naročnino!

Vse, tudi dosmrtne,
pa prosimo, da nas razveselijo
z jubilejnim darom za list!

„KATOLIŠKI MISIJONI“

Registro de Prop. Int. No. 1096912
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467.
Buenos Aires

Correo
Argentino
Suc. 37

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612